

Paide Linnaleht



LINN SÜDAMES

PAIDE LINNAVALITSUSE AJALEHT

SEPTEMBER 2025 NR 5

Head kaaslinlased!



Kaido Ivask

Paide linnapea

Suvi on läbi saamas ja kalender näitab juba sügist. Viimased suvekuud on olnud linnavalitsusele toimekad - teostatud ja teostamisel on mitmed projektid ja investeeringud.

Paide linn on saanud rahalise toetuse 572 tuhat eurot projektile „Paide Perekeskuse loomine“, mis peab olema ellu viidu 2027 aasta juulis.

Loomes Perekeskuse ja selle juurde Perepesa

Paide Perekeskuse loomisega loome võimekuse kvaliteetseks ennetus- ja peretööks ning läbi keske koordineerimise tagame koostöös linna haridusametustega kõigile lastele kättesaadavad ja kvaliteetsed tugiteenused. Paide Perekeskuse loomisega teeme peredele vajaliku informatsiooni ühest kohast kättesaadavaks ning pakume kodulähedast võimalust erinevatele tugiteenustele, rõhuasetusega varajasel märkamisel. Sellega loome eeldused tugiteenuste vajajate arvu vähenemiseks

seks tulevikus. Projektiga loome projektijuhi ja teenuste spetsialisti töökohtad alates järgmisest aastast.

Samuti soovime avada perekeskuse juures Perepesa, mis on ka meie projekti üheks eesmärgiks. Perepesa on mõeldud lastele vanuses kuni seitse aastat ja nende vanematele. Perepesa on kogukondlik ennetus- ja peretöökeskus, mis julgustab ja toetab lapsevanemaid pädeva infoga, pakub tõhusaid teenuseid ja kogukondliku keskkonda, kus pered saavad ka üksteisele toeks olla. Kaks ametikohta, ennetus- ja peretöökeskuse juht ning mängutoa juhendaja-koordinaator, loodame täita juba järgmise aasta alguses.

Linn lisab projekti oma eelarvest 661 tuhat eurot, mis teeb kogumaksumuseks 1,23 miljonit eurot. Investeeringuteks kulub sellest 1,09 miljonit eurot. Projekti elluviimise käigus saab kogu PAIde Lasteaia Tallinna tänava hoone uue ventilatsiooni- ja elektrisüsteemi, mille rajamiseks tööd käivad täie hooga. Peagi algavad ka üldehitustööd, mille käigus saab omale korrastatud ruumid ja juurdeehitusena tööruumid Perekeskus ning söögisaali ja kunstiklassi lasteaed.

Lõppemas on ehitustööd Viisu Lasteaia hoones, kogu maja on nüüd rekonstrueeritud tänapäeva nõuetele vastavalt.

Värske väljanägemise on saanud

ka PAIde Lasteaia Kastani tänava hoone. Rekonstrueeritud on kogu maja fassaad, mille käigus teostati krohvimise parandustööd ja värvimistööd. Uue siseviimistluse on uueks õppeaastaks saanud ka kolm rühmaruumi kuuest.

Suvi oli aktiivne aeg ehitustöödeks

Lõpule on jõudnud ka teetööd. Uue asfaltkatte on saanud osaliselt Raudtee, Ruubassaare tee, Uus, Rüütli ja Joodi ning tervikuna Allika ja Nurme tänavad kogupikkuses 2 kilomeetrit. Tolmuvaba katte on saanud Jõekäärü ja Roosi tänavad. Kokku kulub tänavate rekonstrueerimiseks 420 000 eurot.

Meie esinduspargis Lembitu pargis uuendasime kõnniteid ning paigaldasime uued istepingid. Pargiinventari on uuendatud ka Vallimäel. Korrastanud ja täiendanud on linn ka laste mänguväljakuid.

Sel suvel restaureeriti viimased Roosna-Alliku mõisahooned aknad ning nüüd on ootamas järke fassaadi korrastamine.

Ehitustööd käivad ka Lai 33 hoones, kus on paigaldatud juba kõik uued välisüksed, korrastatud on klasisiruume ning teostatakse veel välistreppide uuendamistööd ning fuajeede ja trepikodade rekonstrueerimistööd. Kaasaaegse jahutussüsteemi saab kunstikooli saal.

Selgi suvel teostati koostöös Muinsuskatseametiga muinsuskaitseks rekonstrueerimistööd Vallimäe ajaloolistel linnusemüüridel.

Lõpukorral on meie linna esindushoone Paide Raekoja fassaadi rekonstrueerimistööd, et raekoja välisilme saaks täies mahus korda. Tempokalt käivad Paide Püha Risti Koguduse eestvedamisel urnimüüri rajamise tööd, mida linn toetab 50 tuhande euroga.

Peale väliürituste hooaja lõppemist Vallimäel algavad seal laululava rekonstrueerimistööd, uue puidust põranda saab tantsulava, korrastatakse laulukooridele mõeldud trepiastmetikku ja seinte puitfassaadi ning katust.

Veel sel aastal saab omale uue kaasaaegse keskkonnasäästliku küttesüsteemi Sargvere teeninduskeskus.

Linn arendab uut elamukvartalit Pikalt on räägitud sellest, et Paide linnas ei ole piisavalt kinnistuid ühepereelamute ehitamiseks. Septembri keskpaigas omandas linn riigilt Pärna elamukvartali 16 kinnistut selle probleemi leevendamiseks.

Nende omandamisega on linn võtnud omale kohustuse teostada elamurajooni arendustööd. Elamurajooni arendamiseks on vaja välja ehitada Pae tänav, mis tagab juurdepääsu kinnistutele, koos tänavavalgustusega ja sidekanalisatsiooniga. Lisaks hõlmavad arendustööd ka

kinnistutele vee- ja kanalisatsiooni liitumispunktide rajamist, elektrivõrgu ampripõhise (20A) liitumise võimaluse loomist ning detailplaneeringu kohase kaugküttetrassi ehitamist Pae tänavale.

Nende töödega saab nüüd hoogsalt algust teha, sest 2025 aasta eelarvest on arendustöödeks eraldatud rahalisi vahendeid 393 tuhat eurot. Kui kõik laabub plaanipäraselt, siis soovime teostada arendustööd ja algatada avalikud enampakkumised kinnistutele veel sel aastal.

Paljud omavalitsused on sarnaselt elamurajooni arendanud ja tänu sellele saanud juurde nii elanikke kui ka maksumaksjaid. Samuti annab see võimaluse juba Paides elavatele inimestele rajada omale uus kodu. Elamurajooni asukoht on hea, läheduses asuvad nii lasteaed, kool kui ka spordirajatised ja puhkealad.

Kõigi nende toimetuste juures aga on linnas toimunud suvel ka väga palju erinevaid kultuuri- ja spordiüritusi. Suured tänud Paide linna poolt kõikidele korraldajatele ja eestvedajatele.

Sügisel läheme aga vastu Paide linna 734 aasta sünnipäeva tähistamisega. Sel tähtsal päeval tunnustab linn inimesi, kes on panustanud südamest meie kodulinna heasse käekäiku. Olete kõik oodatud linna sünnipäevapidustustele 30. septembril Paide Muusika- ja Teatrimajas!

Paide tänab linna sünnipäeval

Paide annab tänavu välja 30 tänukirja, et tunnustada linna heaks märkimisväärse panuse andnud linnaelanikke ja koostööpartnereid ning häid algatusi. Samuti antakse linna sünnipäeva tähistamisel üle kolm südamemeenet.

Tänukirja pälvivad:

Kersti Kraiss – pikaajalise tulemusliku töö eest AS Järvamaa Haigla taastusraviosakonna juhtimisel

Maria Põllu - südamega tehtud töö eest Paide eakate päevakeskuse edendamisel

Anne Arusaar - pühendunud töö eest ajastute restorani ülesehitamisel Paide vallitornis

Aime Pettai - südamega tehtud töö eest Paide Püha Risti kiriku korrastamisel ning külaliste võõrustamisel

Risto Iljas - südamega tehtud töö eest muusikakultuuri edendamisel Paides

Põllumeeste Ühistu KEVILI - Eesti suurima metallpinnale maalitud kunstiteose loomise eest

Lennuklubi KEELUTSOON – südamega tehtud töö eest paraplainide ning kuumaõhupallide valdkonna arendamise eest Eestis

Gelit Kivisalu - südamega tehtud töö eest Paide linna alushariduse edendamisel

Külli Mõtsla - pikaajase ja südamega tehtud töö eest Paide Sookure lasteaia eripedagoogi ja rühmaõpetajana

Paide Hammerbecki põhikooli vilistlasrühm SIUH JA VIUH - suure panuse eest Paide linna kultuurielu rikastamisel ja rahvatantsu maine kujundamisel, laste ja noorte rahvatantsu traditsioonide hoidmisel, arendamisel ja tutvustamisel ning osalemise eest erinevatel linna- ja maakonnaüritustel

Riina Jaaniste - südamega tehtud töö eest Eesti lasteaednike liidu 34. suveseminari korraldamisel

Irma Olonen - südamega tehtud töö eest Eesti lasteaednike liidu 34. suveseminari korraldamisel

Tänukirja südamega tehtud töö eest Paide linna rahvakultuurikollektiivide juhendamisel ning pühendunud osalemise eest XXVIII laulu- ja XXI tantsupeol Iseoma pälvivad:

Helen Trug, Kerli Graubner, Malle Anton, Mart Aus, Kerli Sirla, Monika Kirss, Piret Järvet, Pille-Riina Kaaver, Dina Ressar, Tiina Kivimäe, Merike Laas, Anneli Nõmmik, Merit Puna, Krista Rikk,



Ketlin Salla, Anne Toomistu, Riina Oun ja Anne Rikberg.

Südamemeene saavad:

Ants Leppoja – Paide ja Järvamaa sündmuste kajastamise ning maakonna identiteedi hoidmise eest;

Piret Reinfeld - Paide võrkpalliklubi 25 aastat kestnud tegutsemise ning Paide võrkpallielu edendamise eest;

Eda Leotoots - suurepärase pikaajalise ja tulemusliku koostöö eest Paide linnavalitsusega.

Tänukirjad ja südamed antakse traditsiooniliselt üle Paide linna 734. sünnipäeva kontsertaktusel Paide muusika- ja teatrimajas, 30. septembril kell 18.

Paide 734

30. septembril 2025

kell 12 südamekett keskväljakul

kell 18 Paide muusika- ja teatrimajas

SÜNNIPÄEVA AKTUS

kontsert-etendus
“MUUSIKA ME SEES”

ja sünnipäevatort

SISSEPÄÄS TASUTA



Paidelasele annetati Vabaduse Tammepärja aumärk

29. augustil andis justiitsminister kaheksandat korda üle Vabaduse Tammepärja aumärgid 37 tublile inimesele, teiste seas annetati üks aurala ka paidelasele.

Esildises seisab, et Kriievälja küla vanem, Kaitseliidu Järva maleva pealiku ametikohal pea neli aastat teeninud ja selle suve hakul Kaitsväe peastaabis teenistust jätkav Kuido Pettai on andnud olulise panuse nii vabadus-

võitluse mälestamise kui ka isamaalise kasvatustöö edendamisse. Ta on aktiivne algataja ja korraldaja haridus- ja mälestusüritustel, viies noorteni arutelusid vabaduse ja represseeritute teemadel ning tegutsedes ka riigikaitseõpetajana Paide Gümnaasiumis. Tema eestvedamisel on korraldatud edukalt mitmeid kogukonda liitvaid matku ja aastapäeväüritusi, sealhulgas rekordilise osavõtuga Pitka matk.

Kauni kodu tiitel läks Sõmeru külla

20. augustil tähistati Paide Vallimäel pidulikult Eesti vabariigi iseseisvuse taastamise 34. aastapäeva, kus anti üle ka maakonna kaunimate kodude tiitleid. Paide linnast pälvisid tänavuse kauneima kodu tiitli Ülle ja Rene Lepp Sõmeru küla Vainu talust, kelle valduses on 120 aastat tagasi rajatud talukoht, mida tänapäeval kaunistab suur iluaed. Samas anti üle Järvamaa kõikide omavalitsuste kaunimate kodude tunnustused. 24. augustil käis Vainu talu pererahvas Pärnus president Alar Karise vastuvõtul Eesti kaunimate kodude tunnustust vastu võtmas.



Gümnaasium Eesti esimese koolina sai osa drooniõppe tutvustusest

11. septembril peeti Paide Gümnaasiumi õuealal Eesti esimene drooniõppe valikkursuse demopäev, millest võttis osa kooli ligi 80 10. klassi õpilast aga ka vanemate klasside õpilased.

Eesti Lennuakadeemia instruktorid demonstreerisid õppevahendite kasutust ning õpilastel oli võimalik varustusega lähemalt tutvuda. Demopäeval andsid Kaitseresursside Amet ja Eesti Lennuakadeemia ülevaate, mida õpilased kursusega õpivad ning millist kasu see loob nii noortele, koolidele kui ka laiemalt riigikaitsele.

Kaitseresursside Amet koostöös Eesti Lennuakadeemiaga alustab 2025/2026. õppeaastal uue ja innovaatilise valikkursuse „Mehitamata õhusõiduki käitamine” pilootprogrammiga, mis toob droonitehnoloogia õppimise esmakordselt kaasaegsel ja süsteemsel kujul gümnaasiumiõpilaste õppekavasse.

Kursus annab noortele baasteadmised mehitamata õhusõidukitest ja nende ohutust käitamisest, et kujundada teadlikke ja hoolivaid droonikasutajaid. Lisaks tehnikaalastele teadmistele saavad õpilased praktilise droonilennutamise kogemuse ning tugevneb riigikaitseteadlikkus.

Tertia (10. klassi) õpilane Leene Martoja varasemad põgusad kokupuuted olid tavainimeste kasutuses olevate väikeste droonidega, kuid nii võimsaid nägi ta lähedalt esmakordselt.

Demopäeva hindas Leene kaasaaravaks, sest huvitav oli kuulata, milleks droone tänapäeval kasutatakse. Kahjuks oli simulaatorile pikk järjekord ja ta ise virtuaallendamist proovida ei saanud.

„Olen näinud kuidas teised lennutavad ja olen ise ka proovinud aga kuna neid ilma lubadeta lennutada ei või siis suuremat kokkupuudet pole. Droonindus on tuleviku mõt-



tes hea valik, mida vaadata. Koolis on meil teisel perioodil droonid valikaineks ja ma võtsin selle. Tahan aru saada kuidas need õhus töötavad ja kui saan piisavalt teadmisi, siis teha tuelvikus ka droonijuhi load,” rääkis ta.

Ta on seda meelt, et droonitundmine on üks tänapäevaseid vajaminevaid oskusi: „Lisaks sõjandusele kasutatakse droone näiteks jahipidamises, fotograafias, kinotööstuses ehk nende erialane kasutusala on hästi lai. Kui oled spetsialiseerunud droonidele, on tulevikus kergem leida ka endale huvitavaid väljundeid.”

Esimest aastat gümnasist Aleksander Hansenil polnud enne demopäeva droonindusega üldse mingit kokkupuudet, kuigi võttis selle valikkursuse kolmandasse perioodi: „Teema tundus huvitav aga polnud mu esimene valik, mille üle polnud ma ka kõige õnnelikum, sest ei teadnud droonidest midagi. Demopäeval olin õnnelik, et kursuse võtsin, sest teema hakkas mind väga köitma.”

Tal oli õnne, et sai kätt proovida simulaatoril ja reaalsusele sarnane lennukogemus andis korraliku adrenaliinilaengu ja lisas õpiindu veelgi.

„Väga äge, et riik tahab noori kaasata sellistesse ettevõtmistesse. Arvan, et fotograafias ja põllumajanduses on droonioskused väga vajalikud. Viimast saab tänu droonidele muuta palju ökoloogilisemaks, kui kaamerast näeb taimede seisu,” arvas Aleksander.

Droonide võidukäik sõjanduses on mõne aastaga ilmne. Ta arvestab, et droonide tundmine tuleb kasuks mõne aasta pärast ees ootavale ajateenistusele mõeldes: „Kui baasteadmised on olemas, siis seda väärtustatakse ja saab ehk võimaluse teenistuses droonidega tegeleda.”

Teda hämmastas, kui suured ja võimekad saavad droonid olla ning kui kiiresti tehnoloogia areneb. Demopäeval näidati masinat, mis võimeline õhku tõstma 50 kilogrammi lasti aga Eestiski on masinaid, mille jõud käib ka 100 kilost üle.

Annast kiriku tornikiiver on eelmisest nädalast tellingutes

Eelmisest nädala esmaspäevast töötab Anna kiriku tornikiivri renoveerimise kallal OÜ Majakratt ja järgmisel aastal jätkab töid pikkihoone katuse tõrvamisega.

EELK Anna koguduse juhatuse esimehe Siret Heinaste sõnul maksab kogudusele kiriku laudkatuse tõrvamiseks ja tornikiivri aukliku pilbasatuse asendamiseks kolmekordse laastukatusega kokku 40 083 eurot.

Muinsuskaitseamet eraldas Anna kirikule omandireformi reservfondist 36 073 eurot ja Paide linn lisas omafinanseeringu katteks 3000 eurot. Ülejäänud omafinanseeringu osa katab kogudus eraisikute poolt tehtud remondifondi annetustest, kuhu on kogunenud 1220 eurot.

Heinaste sõnul on annetajate seas inimesi, kes isegi pole koguduse liikmeid aga teinud igakuise maksekorralduse: „Kogudus tänab väga Paide linnavalitsust ning heldeid annetajaid, kes on aidanud remonttöödeks vajamineva summa kokku saada.”

„Tänavu on plaanis restaureerida tornikiivri kate ning 2026. aastasse jääb pikkihoone laudkatuse tõrvamine ja hooldamine. Kirikutorniga alustati esimeses järjekorras, sest tornikate oli tugevalt amortiseerunud, vih-

mavesi pääses sisse kahjustama aluskonstruksioone,” rääkis Heinaste täpsustades, et tööd peavad saama tehtud järgmiseks sügiseks.

Juba Rändmeister OÜ 2020. aastal läbi viidud uuring viitas, et suurimaks probleemiks Anna kiriku tornikiivril on pigem tuule poolt lõhutud ja puseriti paisatud pilpad ja seekahjustus. Eriti suured kahjustused on torni tipus, kus tuulekoormus on suurem.

Viimati tõrvati kiriku soonlaudkatuse 2001. aastal, kui kirik sai uue katuse sellisel kujul nagu oli kiriku ehitamise ajal. Tegelikult vajaks laudkatuse tõrvamist iga 4-5 aasta järel vastavalt sellele, millised on olnud ilmastikuolud.

„Oleme kolm korda taodelnud raha katuse parandamiseks, sest augud olid nii suured, et vihm sadas läbi ja linnud lendasid sisse,” ütles Heinaste aastaid kriisilise püsivuse olukorra kohta.

Sellega vajadus kiriku seisukorda parendada ei piirdunud. Heinaste loetles järgmised suuremad plaanitavad remonttööd Anna kirikus: „Restaureerida on vaja välismised paekivist aknalauad, korrastada välisfassaadi, sisesseinu, lagesid jms.”

HEI, KOERASÕBER!

Tule ja osale oma käpalisega "Paide kauneim koer" valimistel algusega 27.09 kell 10.30.

Kategooriad:
*Laps ja koer
*Üle- ja allapõlve koerad
*Parim trikikoer

Tutvustatakse koerte spordiala Hoopers ning Rallikuulekus.

Asukoht: Paide Muusikakooli haljasala

Osaluspanus 10.-

Info ja eelregistreerimine Paide koerteklubi MTÜ, Tel. 5168333, Marika.Helenurm@gmail.com või 10:00 alates kohapeal.



KORILUS- JA LIIKUMISFESTIVAL
Eri rahvaste toidud | Sügislaul | Tervisesport
27. SEPTEMBRI
PAIDE LINNAS

Väiksed kodu-uurijad kohtusid Paides juba 15. korda

12. septembril tuli Paide õpetajate Heli Prii, Tiina Kivimäe ja Eve Kraisi eestvõttel Wittensteini Tegevusmuuseumisse kokku 97 väikest kodu-uurijat koos juhendajatega 15. vabariiklikule kodu-uurijate tänupäevale.

Päeva esimeses pooles said õpilased elamusi ja kogemusi töötubades osaledes. Juhendajad õpetajad ning lapsevanemad arutlesid koos jutuvestja Piret Pääriga, kas iga tund võiks alata hea looga.

Päeva elamuslikum osa oli õpilaste konverents, kus ettekandeid teevad õpilased ise. Sel korral oli oma töö esitlejaid kaheksa. Kõik nad pälvisid põnevate, vaimukate ja elamuslike ettekannete eest kohalolijate tunnustuse.

Külalisesineja Piret Päär pani kuulajatele südamele raamatu olulisust inimeseks olemisel.

Et sel aastal tähistatakse üleriigiliselt 500 aasta möödumist esimese eestikeelse raamatu ilmumisest, kirjutasid 3.-6. klasside õpilased kõikjal Eestist töid teemal "Meie pere lemmikraamatud". Uurimistöid tuli kokku 104 ja esindatud oli 16 kooli. Paide koolidest lõi kaasa Paide Hammerbecki põhikool.

Õpilaste ülesandeks oli küsitleda perelekkmeid ning koostada uurimistöid lapsepõlve lemmikraamatutest ja praegustest lemmikutest. Samuti kirjutati kus ja kuidas raamatuid loeti, peeti lugemispäevikuid ja mis tundeid ja elamusi lugemine tekitas.



Kõik tänupäeval osalejad said tunnustuse, kes tänukirja, kes kiidukirja. J Enne tordi söömist lootsi, uus, 2025/26 õppeaasta uurimistöö teema - „Ekraanipeibutised läbi aegade”, mis võeti vastu rõõmsa aplausiga.

15 aastat ühe jätkusuutliku, vabariigis ainulaadse õpilaskõnetuse õhinapõhine korraldamine on küll võtnud õpetajatelt Heli Priilt, Eve Kraisilt ja Tiina Kivimäelt aega energiat, aga pakkunud rohkesti rõõmu ja

mõtlemisainet uurimistöid lugedes, elevust tänupäevi korraldades ning siis tänuõnades jälle uut indu saades. Ent mis kõige tähtsam, nad on kolmekesi rohkem kui tuhandele lapsele uurimispisikut jaganud ning õpetanud väärtustama uurimistöid koostades perega veedetud aega.

Jõudu ja indu noortele kodu-uurijatele ning nende tublidele juhendajatele ning kõige rohkem väsimatutele kodu-uurijate konverentsi elukutsujatele ja eestvedajatele!

Ilmus raamat Paides tegutsenud kreisiarst Hessest

Muinsuskaitsepäevade raames esitleti 14. septembril Wittensteini tegevusmuuseumis Paides raamatut „Dr Carl Hermann Hesse ja Paide sõnas - pildis“.

Eestimaa südames asuv Paide on tuntud helilooja Arvo Pärdi sünnilinnana. Vähem teatakse aga, et linnaga on tihedalt seotud ka maailmakuulsa kirjaniku Hermann Hesse (1877–1962) esivanemad. Kirjaniku isa Johannes Hesse sündis ja kasvas Paides ning tema vanaisa, kreisiarst Carl Hermann Hesse, on maetud Reopalu kalmistule.

2025. aastat on nimetatud raamatuaastaks, mis annab sobiva võimaluse teadvustada, et ühe maailma tuntuma kirjaniku juured ulatuvad



Paidesse. Selleks on ilmunud kultuurilooline fotoalbum, mis koondata Paide ja Hesse perekonna loo.

Kogumiku koostas SA Ajakeskus Wittenstein/Järvamaa muuseumi teadusjuht Ründo Müls. Raamatus on artiklid Järvamaa muuseumi kauaaegselt teadurilt Malle Hübemäelt, Tartu Ülikooli profes-

sori Liina Lukase sulest, genealoog Andres Kruusmaalt ning saksa kirjandusteadlase ja Hesse biograafi Hans Jürgen Schmelzeri uurimus, mille tõlkis eesti keelde Leelo Kivirand. Mahuka tõlketöö eesti keelset inglise keelde tegi Aire Kraut, keeleteimetaja on Reet Piik ja trükkis Kuma AS.

Raamat on ilmunud nii eesti kui ka inglise keeles ning sobib kinke- raamatuks Paide külalistele.

Raamatu väljaandmist toetasid Kultuurkapitali Järvamaa ekspertgrupp, Kohaliku omavalitsuse programm, SA Ajakeskus Wittenstein/Järvamaa muuseum, Järvamaa Muuseumi Sõprade Selts ning Järvamaa Pärandi Sihtkapital.

Kohaliku omavalitsuse valimised Paide linnas

Paide linnas korraldatakse hääletamine neljas valimisjaoskonnas.

Jaoskond nr 1

Paide Muusika- ja Teatrimajas, Pärnu tn 18.

Eelhääletamiseks avatud kogu valimisnädala vältel 13.10.-18.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Valimispäeval, 19.10.2025 avatud ajavahemikul kell 9.- 20.

Jaoskond nr 2

Järvamaa Keskraamatukogus, Lai tn 33

Eelhääletamiseks avatud reedel ja laupäeval 17.10.-18.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Valimispäeval, 19.10.2025 avatud ajavahemikul kell 9.- 20.

Jaoskond nr 3

Eelhääletamiseks avatud:

Sargvere Keskuses: reedel 17.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Anna Vaba Aja Keskuses: laupäeval 18.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Valimispäeval, 19.10.2025 avatud:

Paide Raekojas, Keskväljak 14: ajavahemikul kell 9.- 20.

Jaoskond nr 4

Eelhääletamiseks avatud:

Viisu rahvamajas, Viisu mnt 4: reedel 17.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Roosna-Alliku rahvamajas, Pargi tn 10: laupäeval 18.10.2025, ajavahemikul kell 12.-20.

Valimispäeval, 19.10.2025 avatud:

Roosna-Alliku rahvamajas, Pargi tn 10: ajavahemikul kell 9.- 20.

Valimiskomisjon

Paide linnavolikogu otsustas moodustada Paide linna valimiskomisjoni 5-liikmelisena. Moodustatud linna valimiskomisjoni ülesandeks on eelseisval Paide Linnavolikogu valimisel valimisliitude ja kandidaatide registreerimine, linna hääletamis- ja valimistulemuste kindlakstegemine. Otsus võeti vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 13 ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 14 lõigete 4, 5, ja 6 ning linnasekretäri ettepaneku alusel.

Paide linna valimiskomisjoni esimees on linnasekretär Leemet Paulson.

Valimiskomisjoni liikmed on Kaja Kört, Peeter Läll, Mait Grigorjev ja Janeli Pikas.

ASUKOHT

Valimiskomisjon asub Paide Raekojas, Keskväljak 14, välja arvatud 8. ja 9. septembril, mil valimiskomisjon tegutseb aadressil Pärnu tn 3.

VALIMISKOMISJONI TÖÖAEG

Kuni valimispäevani töötab valimiskomisjon teisipäeviti kell 14. - 17. Valimispäeval, 19. oktoobril töötab valimiskomisjon alates kella 9.st kuni ajani, mil jaoskonnakomisjonid on valismaterjalid valimiskomisjonile üle andnud.

Paide linnavolikogu otsustas määrata Paide linna volikogu liikmete arvaks 23

Otsus võeti vastu kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lõike 1 punkti 12 ja kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 7 alusel. Paide linna elanike arv seisuga 1. juunil 2025 oli 10 244, seega peab volikogu liikmete arv olema vähemalt 21.

KORILUS- JA LIIKUMISFESTIVAL

Eri rahvaste toidud | Sügislaul | Tervisesport

27. SEPTEMBRIL
PAIDE LINNAS

Kell 10.00-16.00 saab nautida häid maitseid:

Treegeri Kohvik - rikkalik pagaritoodete valik
Keskväljaku Kohvik - Armeenia ja Gruusia toidud
Kohvik Borš - Ukraina toidud
Wabakohvik - tervislikud toidud
Emmeliine Kohvik - Eesti toidud
Tegevusmuuseumi õues - ajakeskuse ajastute toidud
Kreisi Trahter - eestipärased trahteri toidud



Paide Linnavalitsus ootab pakkumisi jõulukuusele. Kuusk peab olema üle 16 meetri kõrge, kauni ühtlase võraga ja kasvama transpordile ligipääsetavas kohas.

Sobiva puu omanikel palume ühendust võtta e-posti aadressil tiina.kivila@paide.ee või helistada tel 5169959.



Spordikeskuse uuele juhile virisemine ei meeldi

Eelmisest nädalast juhib sihtasutust Paide Spordikeskus viieaastase lepinguga paidelane Margit Udam, kes varasemalt on töötanud Paide noortekeskuse juhataja ning viimati korraldusjuhina Paide gümnaasiumis.

Ta laiutab oma uue ametikoha kabineti E-Piima spordihallis käsi ja muigab, et oleks sattunud nagu parteikomiteesse – tume massiivne mööbel ja lubab selle esimeses järjekorras sõbralikuma vastu välja vahetada.

Spordikeskus annab uue võimaluse ennast proovile panna

Kas armsaks saanud Paide Gümnaasiumist polnud kahju lahkuda?

Margit Udam tunnistab, et tal on töökohtadega olnud 7-8aastane tsükkel ja nüüdki sai aprillis seitse aastat täis: „Olen tänulik, et mind sinna kutsuti. Meenub, kui gümnaasiumi esimene direktor Urmo Reitav noortekeskuse uksest sisse tuli ja ütles, et hakkame uut kooli tegema, Margit, kas tuled ka? Ma ei kõhelnud hetkekski ega kaks korda öelda! Uue asutuse loomise juures on nii põnev olla. Sain nullist alustada ja koolis niipalju unistusi ellu viia. Et ma sain seal töötada oli privileeg. Äge sõit oli.“

Ta kiidab Posti tänava koolimaja moodsat ja suurepäraselt töökeskkonda ning õpilastele loodud suurepäraseid õpitingimusi: „Riigigümnaasiumi Paidesse ehitamine on minu arvates viimaste aastakümnete kõige õigem tegu. Inimesed, kes seal töötavad annavad endast parima.“

Margit pole teinud tippsporti ega ole seotud ühegi spordiklubiga aga hindab kõrgelt liikumist, käib kondimas ja ujumas. „Hindan väga inimesi, kes spordiga tõsiselt tegelevad.“

Mõte ametikohta vahetada tekkis tal suvel Järva Teatajas töökuulutusmärgates. Mida rohkem ta kandidaadile seatud nõudmisi luges, seda rohkem mõistis, et otsitakse just teadestvedajat ja tegutsejat.

„Minu jaoks on see väljakutse, kus saan elus uue lehekülje keerata ja midagi uut korda saata. Vanus ka ku-



kub, talvel saan 50. Palju neid võimalusi elus veel pakutakse? Ma olen ka paikne, Paides elanud 20 aastat, lapsed käivad siin koolis. Ma ei ole vandanud Tallinna ega Tartu poole. Nägin võimalust ennast veelkord proovile panna. Kangust, vintsust ja sisu on mul aastatega kogunenud kõvasti. Koolis direktori ja õppejuhi kõrval olen väga palju õppinud organisatsiooni kultuuri ja -juhtimist,“ ei tee ta saladust.

Spordikeskuse kollektiiv on väike, pole haldusnimest, koristajat ega majahoidjat, neid peab värske juht alles hakkama otsima.

„Meil on ju lisaks spordihallile palju niinimetatud satelliite, mille eest hea seista – linnavõimla, jalgpallistadion, kettagolfi ja matkarajad, korvpalliväljakud, talvel suusarajad jne.“

Uus juht usub, et Paide inimene on väga sportlik. Kui majas kell 7.30 jõu-
saal uksest avab on inimesed kohal, kaheksast tulevad koolilapsed, pärast-

lõunal noorte treeningud, õhtul täiskasvanud, kella 9ni on kogu aeg inimesed liikumas. Elu ja melu Margitile meeldib.

Spordihall ootab remonti

„E-Piima spordihall on kogu spordielu süda ja see peab olema terve. Kui see on korras, funktsioneerivad teised organid ka. 16 aastat tagasi, kui hall valmis, oli see omast ajast ees ja uhke, kuid tänaseks on aeg oma töö teinud ja hädavajalik on teha olme- ja duširuumides remonti. Käisin linna-
pead juba koledate piltidega ehmata-
mas. Nii nagu kodus, nii ka siin on visiitkaardiks vannituba ja tualett,“ nimetab oma esimese eesmärgi.

Margit ei pelga ka ise käsi külge panna: „Teisipäeval käisin Ülejõe staadioni juures silda parandamas. Siin tuleb kõiki asju teha, kui vaja tuld kustutada. Ma ei ole selline tüüp, et seisan käed puusas kõrval. Joodil paigaldasime just kogukonnaga ise tre-

nažöörid, korvpalliväljakut oleme ehitanud.“

Ta kinnitab, et kuhugi uutesse suundadesse ta spordikeskuse juhtimises tormama ei hakka, aga võtab uued inimesed ja ägedad pakkumised vastu ning on avatud.

Ta kiidab maja kollektiivi: „Kõik algab väikestest asjadest, näiteks kuidas sind vastu võetakse. Meie administraatorid võtavad tänavalt tulija vastu rõõmsalt, naerusuiselt ja soojalt. Ma usun, et külastajatele on see oluline. Mu esmamulje on positiivne ja näen suurt potentsiaali.“

16 aastaga on spordikeskuse juhi toolilt läbi käinud palju inimesi. Margit usub, et ta erineb mitmestki eelkäijatest selle poolest, et on paidekas ja kogukondlikult hästi aktiivne: „Inimesed tunnevad mind ja mina inimesi. Tulevad emad-isad või noored, kõik on tuttavad, lehitame ja jutustame, elame üksteisele kaasa. Minu uks on alati lahti, nagu koolis nii ka

nüüd siin. Ma tunnen, et inimesed on toetavad.“

Ta jätab mainimata, et kümnest juhi kandidaadist oli ta konkursil ainus naine. Samuti on ta esimene naine, kes on konkursiga spordihalli juhiks valitud, kui ajutisi asendajaid mitte arvestada. Margit arvab, et sugu pole oluline, kui inimene on tubli ja tragi. Oma tugevuseks peab ta suurt rahvusvaheliste projektide kogemust, mida saab spordivaldkonnas ki rakendada.

Kui Udam asus noortekeskuse ette, võttis ta sihiks teha sellest Eesti parim noortekeskus ja usub, et see ka õnnestus, mida toetab kasvõi riiklik tunnustus.

„Koolis seadsime sama sihi – pak-
kuda noortele piirkonna parimat haridust. Siin olen täpselt sama visiooniga, meie inimestel peavad olema parimad sportimisvõimalused. Eesmärkide saavutamisel olen paras tüütus aga oma asjade eest tuleb seista,“ lööb ta kanna maha. „Meil on sportimis- ja majutusvõimalused, leiame ettevõtjad, kes toitlustavad, saame spordilaagreid rohkem Paidesse meelitada. Usun, et see on võimalik, küll tulla-
lakse. Kui kanda mõtteviisi, et kes siia tulla tahab, siis ei tuldagi. Või see pommi-
augu jutt, mida siin õhtuti teha? Kõike saab teha, kui vaid tahta. Mulle vingumine ei meeldi üldse.“

Teine asi, millele ta tahab vunki anda on interaktiivsed suhtluskana-
lid. Panna veebis elama koduleht ja olla asutusega aktiivne sotsiaalmeedias, et inimesed teaksid rohkem, mis spordikeskuses tehakse ning mis sportimisvõimalused Paides on. Tuua pilti meie võimalused ja ägedad inimesed.

Udam jätkab Gümnaasiumis mentorina kevadeni ja loodab, et kui pakutakse, siis rahvusvahelise projekti-
juhtimise valikkursust jääb andma kauemaks, kuni õpilasi jagub.

„Veene ei tahaks kooliga läbi lõigata. Kõik seal oli nii meeldiv, omavahelised suhted nii kollektiivis, kui õpilastega,“ loodab ta kooliga servapidi seotuks jääda kauemaks.

Kitsikusse sattunud noor saab omavalitsusest mitmekülgset abi

Vahel jäävad noored inimesed elu hammasrataste vahele, mõnelgi pole tööd ega elukohta, rääkimata vanemate toetusest ja elu kisub aina rohkem kiiva.

Kuidas sellest spiraalist välja saada ja kelle abile saab loota? Paide linnavalitsuse sotsiaalosalakonna juhataja Mart-Peeter Erss selgitab, kuidas sellistes olukordades talitada ja milised on omavalitsuse võimalused appi tulla.

Kuhu peaks noor inimene, kel eluraskused hakkavad üle pea käima, abi saamiseks pöörduma?

Paide on liitunud Noortegarantii Tugisüsteemiga (NGTS), mis on riiklik tugivõrgustik, mis on loodud just selleks, et toetada 16–29-aastaseid noori, kes ei õpi ega tööta. Linna sotsiaalosalakonnas töötab noorte heaolu spetsialist, kes selliste küsimuste lahendamiseks tegeleb ja kelle poole saab noor ka ise pöörduda.

Tegu on mõnevõrra avarama süsteemiga, kus kohalik omavalitsus saab

tänu riiklikule infosüsteemile ülevaate noortest, kes võivad vajada tuge ning seejärel kaasatakse noorte heaolu spetsialist, kes aitab igale noorele leida just tema olukorrale sobiva tee edasi. Osad abivajavad noored suudab noorte heaolu spetsialist andmekogude abil ise tuvastada ja nendega ühendust võtta, aga soovitatav on probleemide ilmnemisel kindlasti ise pöörduda.

Lisaks seaduses ette nähtud sotsiaalteenustele ja -toetustele võib abi tähendada hariduse juurde naasmist, töökoha leidmist, osalemist koolitusel või mõne muu elus vajaliku toe saamist. NGTS ei tähenda pelgalt ühekordset nõuannet, vaid on üles ehitatud nii, et spetsialist on noore kõrval pikemalt ja toetab noort ka pärast eesmärgi saavutamist, et ei tekiks tagasilangust.

Noorte heaolu spetsialisti poole tasub pöörduda seetõttu, et ta ei otsusta noore eest, vaid aitab koos temaga kaardistada võimalusi ja valida neid samme, mis tunduvad realistlikud ja motiveerivad. Spetsialist ei tegutse

üksi, vaid kaasab vajadusel kooli, töötukassa, arsti või sotsiaalvaldkonna spetsialiste, et noor saaks võimalikult terviklikku tuge. See tähendab, et kui noorel on keeruline mõista, kuhu edasi liikuda või kuidas oma muresid lahendada, siis ta ei pea kõigega ükski hakkama saama.

Noorte heaolu spetsialist on noore jaoks olemas ja pakub inimlikku tuge. Selline lähenemine aitab noorel näha uusi võimalusi, kasvatada enesekindlust ning leida tee, mis viib ise-
seisva ja turvalise tulevikuni.

Kui täiskasvanu ikka jõudnud noor on jäänud kodu ja tööta ega saa ka pereliikmetelt abi?

Kui noor inimene satub olukorda, kus tal puudub elukoht, töö ja ka pere tugi, siis tuleks tal kõigepealt pöörduda oma elukohajärgse omavalitsuse poole. Omavalitsuses töötab noorte heaolu spetsialist või sotsiaaltöötaja, kes võtab noorega ühendust, hindab tema olukorda ning toetab järgmist sammude tegemisel. Vajadusel

aitab spetsialist noorel suhelda ka teiste ametiasutustega.

Omavalitsuse sotsiaalhoolekande teenistus saab nõustada, pakkuda esmast tuge (näiteks ajutist majutust), toimetulekutoetust, toiduabi, suunata teistele sobivatele teenustele (näiteks elusasemeteenused, psühholoogiline abi) ja aidata ühenduse võtmisel koostööpartneritega (haridusasutused, Töötukassa, politsei jmt).

Oluline on teada, et perekonnaseaduse §97 alusel on vanematel kohustus ülal pidada ka täisealist last, kes jätkab põhi- või keskhariduse omandamist põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses, kuid mitte kauem kui 21-aastaseks saamiseni.

Kui kiiresti saab raskustes noorele esmast abi osutada?

Kui noor jääb näiteks koduta, siis leitakse talle esmane ajutine peavari juba samaks öhtuks. Toimetulekutoetust saab taotleda kohe, kui inimese eelneva kuu sissetulekud jäävad alla toimetulekupiiri. Lisaks on võima-

lik kiiremini pakkuda ka lühiajalist abi, näiteks toiduabi.

Kui teadlikud on noored sellest, kuhu ja kelle poole pöörduda? Kui palju on noori, kes tulevad omavalitsusest abi küsima?

Paraku ei tea paljud noored, milised võimalused neil tegelikult on. Hädalukorras kiputakse pigem vaikides hakkama saada või loodetakse, et keegi märkab ja aitab. Abi tulevad küsima vähesed ning sageli jõuab noor omavalitsusse just tänu tuttavate või tugivõrgustiku suunamisele.

Noorte heaolu spetsialistide kaudu on info levinud ka noorelt noorele. Seetõttu on väga oluline info levik – et noored teaksid, et neil on õigus pöörduda oma elukohajärgse omavalitsuse poole ja abi küsida ka täisealisena. Tegelikult võib iga raskustesse sattunud inimene pöörduda omavalitsuse poole. Seega on kõige mõistlikum esimene samm alati kontakti võtmine kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.



Paide delegatsioon Hamina omaavalitsuse hoone ees.

Paide eakad käisid Haminas sõprust uuendamas

Paide Eakate päevakeskus soojendas üles sõprusuhted Paide sõpruslinna Hamina eakaaslastega ja käis 15.-16. augustil vaatamas, kuidas neil teisel pool lahte läheb.

Järvamaa Ingerisoomlaste kultuuriselti juhatuse liige Ene Tappo selgitas, et viimastel aastatel on kahe sõpruslinna läbikäimine on vaibunud ja linnapea arvas, et just eakad võiks olla need, kes suhtlemise uuesti üles võtavad, küll nooret tulevad järele.

„Kohtusime Haminas nii nende pensionäride klubiga Oloneuvokset, kui linnapeaga. Paidest käis Soomes 24 inimest. Valisime igast tantsu ja laulurühmast või seltsist esindajaid kaasa selle järgi, kes on viimasel aastal olnud tublim. Inimesi oli Paidest, Roosna-Allikult ja Viisust, linnapea ja mõned volikogu liikmed, kuna Hamina võimud soovisid meie poliitikutega kokku saada,” rääkis Tappo.

Esimesel õhtul võttis paidelasi vastu sealne linnapea ja pärast viidi külalised veinipäevadele, kus selgus,

et 75aastastele ja vanematele serveeriti nektarit tasuta.

Teisel päeval kohtusid eestlased Oloneuvokset liikmetega. Muide nende pensionäride klubi liidab 650 liiget, mille sees on erinevad huvitegevuse- ja liikumisrühmad.

„Seal haaratakse sünnist surmani kõik inimesed kaasa: kogukonna koostöö on päris tihe. Neil on oma 80 seltsi ja omaavalitsuses üksus, kes teeb nendega koostööd kogukondliku suhtlemise elavdamiseks, tervise ja heaolu taastamiseks. Selline süsteem on neil toiminud ehk viimased 3-4 aastat,” teadis ta.

Seurasaaaris kohtusid eestlased vanas tollipunktis näituse kokku pannud mehega, kes on kokku korjanud suure kogu igasuguseid materjale nii Nõukogude Liidu kui Soome endistest aegadest.

„Pidasime maavõistluse Hamina ja Paide vahel osavusmängudes. Näiteks mängisime jääkeegli sarnast aga pallidega mängu ja viskasime täpsust. Soomlased võitsid. Proovida said kõik. Hiljem kohtusime vana-de tuttavtega, meenutasime endiseid

aegu. Tore oli näha inimesi, kes vahepeal saanud paarkümmend aastat vanemaks. Umbes nii pikka aega pole vahepeal üksteisel külas käidud,” arvutas Tappo ja meenutas, et kas 2011. või 2012. käis siin suurem sõprusgrupp Haminast.

Ta seletas, et enne Eesti Euroopa Liitu astumist sobime soomlaste rahastatud sõprusprojektidesse arendamaaks aga hiljem ju enam mitte ja oma raha eest on ikka keerulisem käia.

„Linnapea jutust sain aru, et enne kui Paide 735. aastapäev tuleb, tahab linnavõim kõik sõpruslinnad läbi käia. Usun, et neis linnades leidub inimesi, kes tahavad läbikäimist taastada, Järgmisel aastal tahame soomlastega uuesti kohtuda, siis juba Paides,” selgitas Tappo.

Päeva teises pooles tegi kohalik giid meie eakatele linnaeksursiooni kirkust ja linna laastanud tulekahjudes ja rääkis ka Hamina sõjakoolist.

„Muide huvitav fakt, et Hamina linnapea on Ilari Soosalu, tema vanaisa on Audrust pärik aga ta ütles, et eesti keelt te ei oska,” mainis Tappo.

Paides said kokku noored üle Euroopa

Augustikuus tegutsesid Paides paralleelselt kaks noorte malevarühma - kohalik noortemaley ja rahvusvaheline rühm, kus osalesid noored mitmest Euroopa riigist.

Projekti eesmärk on pakkuda noortele töökogemust, arendada suhtlusoskusi ja luua rahvusvahelisi kontakte turvalises ja toetavas keskkonnas.

Paide Avatud Noortekeskuse juhataja Reima Nõmmiku sõnul oli huvi maleva vastu suur - kandideeris ligikaudu 180 noort, kellest vastu võeti 60: „Valik tegime motivatsioonikirjade põhjal, arvestades noorte huvisid ja valmisolekut panustada. Vanemaid noori kaasati ka rahvusvahelisse rühma, mis tegutses Paide ja Järva valla noorte ning välisosalejate koostöös.”

Rahvusvahelisse rühma kuulusid noored Saksamaalt, Prantsusmaalt, Tšehhist, Itaaliast, Hispaaniast, Türgist, Poolast ja Serbiast. Nende kahlenädalane programm sisaldas tööd erinevates linnaasutus-

tes kui ka ühistegevusi ja kultuurivahetust.

Marie (18, Saksamaalt) ja Oliver (19, Tšehhist) osalesid rahvusvahelises rühmas vabatahtlikena. Marie jaoks oli see esimene kord osaleda vabatahtlikus projektis väljaspool oma kodumaad, Oliveri jaoks oli see teine säärane kogemus. Mõlemad töötasid kalmistul teede ja hauakivide puhastamisega ning pidasid väärtuslikuks võimalust suhelda eakaaslastega teistest Euroopa riikidest. Nende sõnul paistis Eestis silma nii looduse ilu kui inimeste sõbralikkusega. Samuti täheldasid nad, et Paide kuna pindala on inimeste arvuga võrreldes suur, mistõttu jalutuskäigud on oodatust pikemad. Eriti meeldis neile külastada kohalikku gümnaasiumi ja näha erinevat tüüpi elamuid.

Kohalikest osalejatest töid oma kogemusi esile Erik (20) ja Romet (19). Nende sõnul oli osalemine rahvusvahelises programmis heaks võimaluseks praktiseerida inglise keelt

ning tutvuda noortega, kellega muidu igapäevaselt ei kohtuks. Paljudele Eesti noortele oli see esmakordselt kokkupuuteks rahvusvahelise suhtlusega, mistõttu peeti sellist laagrit arendavaks ja meeldejäävaks kogemuseks.

Laager toimus MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing ESTYES, Paide Avatud Noortekeskuse ja Järva Valla Noorsootöö Keskuse koostöös. ESTYES vahendab vabatahtlikke ja korraldab sarnaseid projekte üle maailma, Paides toimus laager kolmandat aastat. Eesti noorte osalemist toetas noortemaley projekt, mida rahastab Haridus- ja Noorteamet.

Programmi kaudu saadakse praktiline töökogemus, laiendatakse silmaringi ning luuakse kontakte, mis kestavad sageli ka pärast laagri lõppu. Noortekeskuse eesmärk on anda noortele kogemus, mis aitab neil muutuda julgemaks, iseseisvamaks ja avatumaks suhtlejaks.

Kuidas tõrjuda võõrnälkjaid?

Paide linnas on täheldatud võõrnälkjate Hispaania teetigu (Arion vulgaris) ja mustpeanälkjas (Krynichillus melanocephalus) levikut.

Tegemist on väga kiiresti paljunevate liikidega (üks teetee isend võib muned kuni 400 muna), mis kujutavad ohtu meie aedades kasvavatele taimedele (toituvad peamiselt aiasaadustest ja põllumajanduskultuuridest).

Enamasti tuuakse võõrnälkjad oma aedadesse potimulla või taime ümber oleva mullapalliga. Piisab ainult kahest isendist või munakogumist, et liik saaks aias paljunema hakata. Nälkjate arvukusele aitab kaasa niiske kevad ja suvi ning pehme talv.

Kuna nälkjad paljunevad väga kiiresti ja nende arvukuse kontrolli all hoidmine on keeruline, on võõrnälkjate aeda sattumise ennetamine ja nende olemasolul võõrnälkjate järjepidev tõrje väga oluline. Tõrjel on oluline naabritega koostöö, sest muidu ei ole nälkjatest võimalik vabaneda.

Palume kõigil kinnistuomanikel oma aiad ja kinnistuga piirnev ala üle kontrollida ja võõrnälkjate leidmisel koheselt tõrjega alustada.

Soovitused võõrnälkjate tõrjumiseks

1. Tõhusaim meetod on isendite ja munade kokku korjamine. Seda tuleb teha iga päev, eriti hommikuti või õhtuti ja peale vihma. Kasuta

kindaid või suuremaid pintsette ja pane limused suletavasse anumasse. Surma kogutud limused keeva vee peale kallamisega (võid anuma põhja panna ka jämedat soola). Surmatud teod võib panna biojäätmekonteinerisse, kallata kompostihunnikusse või maha matta. Bioprügikonteinerisse panemisel soovitage surmatud limused haisu leviku vältimiseks pakendada eelnevalt biolagunevasse kotti.

2. Kontrolli perioodiliselt üle aias asuvad lahtised laudad, muu puudust inventar, kivid ja muud esemed, kus limused võivad varjuda.

3. Hoia aias ja kinnistuga piirneval alal muru madalana, sest see hoiab nälkjate elutingimused ebasoodsad.

4. Soodusta aias lindude, siilide ja konnade elupaiku – nemad aitavad limuste arvukust looduslikult piirata.

5. Kui sul on probleem võõrnälkjatega, siis arvesta, et võõrnälkjad võivad muned kompostihunnikusse, mistõttu võib komposti laialikandmine neid edasi levitada. Kindlasti ei tohi viia aia- ja haljastusjäätmekogude loodusesse, näiteks kaitseala metsa.

6. Kui kasutad tõrjevahendeid, eelista raudfosfaadil põhinevaid preparaate, mis on ohutumat lindudele ja loomadele. Väldi metaldehüüdil põhinevaid mürke. Kindlasti järgi pakendil toodud kasutusjuhiseid.



Järvamaa rahvarõiva nõuandekoda kutsub

27. septembril

Wittensteini Tegevusmuuseumis

AJALOOLISTE PÖLLEDE INFOPÄEV

Päevakorras:

11.00-12.00 Lembe Maria Sihvre loeng Eestis kantud ajaloolistest põlledest

12.00-12.30 Mari Pukk OÜ-st Hylda tutvustab muuseumis olevate ajalooliste põlled ja rätikute mustrite taastamist

12.30-13.30 Lõunapaus

13.30-15.00 Näidistöötuba

*Türi khk taastatud mustriga põlle õmblemisest (*Margot Marks*)

*Türi naise tuttudega tubakakoti õmblemine (*Tiia Kontus ja Silvia Aarma*)

15.00 Türi khk taastatud mustriga põlle (*PM 328-E 53:2*) ja Türi naise tubakakoti (*ERM 14861*) üle andmine Järvamaa muuseumile.

Lisainfo: Ründo Mülts (5668 2165)
Wittensteini Tegevusmuuseum
(Tallinna tn 9/11, Paide)

www.wittenstein.ee

EESTI RAHVAKULTUURI KESKUS





Eelmisel nädalal Vilniuses andis Rail Baltica Eesti juhatuse esimees Anvar Salomets koos Balti kolleegidega allkirja 1,77 miljardi euro suurusele lepingule, millega elektrifitseeritakse kogu Rail Baltica 870 kilomeetri pikkune trass samaks ajaks, kui valmib kogu raudteeliin.

Paide mees viib Eesti kiirrongiga Euroopasse

Eesti, Läti ja Leedu valitsused on üksmeelsed - vaid viis aastat on jäänud hetkeni, kui Rail Baltica kiirrong saab tuhiseda 249kilomeetrise tunnikirusega Tallinnast Varssavisse.

Et Eesti pinnal kavandatud raudtee-ehitus oleks täpselt tähtjaks valmis, vastutab Rail Baltica Eesti juhatuse esimehena Paidest Suur-Aia tänavast pärit Anvar Salomets.

Eestis on praeguseks sõlmitud lepingud Rail Balticu raudteetaristu ehitamiseks 200 kilomeetri ulatuses. Ehitus käib selle aasta lõpuks 105 kilomeetril. 2030. aastaks plaanitakse välja arendada ka kõik kohalikud peatused.

Uutest ühendustest võib ka paidelane

Kuidas selgitada kodulinna rahvale üldsuses palju kirgi kütnud Rail Baltica raudteeühenduse vajalikkust? Salomets kinnitab, et paremini ühendatud Eestist võib iga Eesti inime, ka paidelane.

„Suur osa inimesi arvab, et kui võtta maailmakaart ette siis Eesti on täpselt seal keskel, selline suur ja jube hästi maailmaga ühendatud. Kasutajakogemus on hoopis see, et kui jääd kuhugi lennujaama lõksu, kas oled oma lennu maha maganud või mingi muu äpardus aga õhtuks on vaja jõuda tagasi Eestisse, siis muid variante koju jõudmiseks ei ole. Null. See näitab, et asume äärealadel. Meid



ei lohuta, et Soome on veelgi kehvemas asukohas aga nemad saavad sellest väga hästi aru,” seletab ta.

Salomets kinnitab, et on raudtee fänn, kuid samuti kõikide ühenduste fänn, mis meid Euroopaga paremini seovad ja loodab samas suunas mõtteviisi muutust kõigilt.

Järvamaalane ei pea tulevikus Varssavi kiirrongile minema ainult Tallinna või Pärnu sõites.

„Ma ei ole ära mõõtnud aga silma järgi linnulennult peaks Rail Baltica regionaalsetest peatustest olema Paidele lähim Rapla või Järvakandi. Kui ainult rongi kasutada, siis saab Türit

sõita Kohilasse ja istuda seal ümber. Rahvusvahelised rongid seal ei peatu, kuid regionaalsete rongidega saab suurematesse jaamadesse edasi sõita,” viitab ta.

20 aastat tööd raudtee valdkonnas

Salomets lõpetas 2001. aastal Paide Gümnaasiumi 77. lennu reaalaru klassi ja viis dokumendid nii Tallinna Tehnikaülikooli kui Tartu ülikooli.

„Mõnel oli selge siht, näiteks saada politseinikuks arstiks. Mul mingit selget eelistust polnud, kuid tõmbas inseneeria poole. Tallinna kasuks otsus-

tades tuli mehhaanikateaduskond, masinaehitus, transpordikorraldus ja sedalaadi asjad. Ma ei saa öelda, et see oli kuidagi orgaaniline areng, pigem natuke juhuse tahtel ja natuke taustast tulenevalt,” meenutab ta elukäiku mõjutanud õpisuuna valikut.

Sel suvel täitis Salometsal 20 aastat töist karjääri, mis kõik on möödunud raudtee valdkonnas: „Tehnilise Järelevalve ametisse ehk riikliku regulaatori teenistusse sattusin väga värvikatel aegadel, kui käis raudteeturu avamine ja igal pool, kus toimub turu avamine, on väga põnev. Siis oli raudtee veel nagu riik riigis.”

22aastasena ülikoolist otse muutuste keerisesse jõudes tabas teda kultuurišokk ehk küsis endalt, et kuhu ta on sattunud? „See polnud nagu Eesti riik vaid mingi muu süsteem! Raudtee toimis hoopis eraldiseisvana ja teistmoodi.”

Rail Baltica etteotsa sai Paidest pärit mees 2022. aastal.

Et rahvusvahelise raudteeliini ehituse tempo raugeks, ta ei pelga. Juuli lõpus andis Euroopa Liit teada kavatsusest suurendada investeeringuid ühendustesse, mis tähendab ka kaks korda suuremat summat Rail Balticu ehitamiseks, mille kuludest lõviosa kaetakse Euroopast.

Raudteele kulutatud raha jõuab majandusse tagasi

Kuigi kriitikud sarjavad, et Eesti jaoks on kiirraudtee suurusehullustus ja loodusele kahjulik, usub Salomets, et riigi majandusele toob Rail Baltica kasu.

„Olen veendunud, et majanduskasvu aluseks on paljude tegurite, nagu tootlikkuse kasvatamise ja tehnoloogia arengu kõrval investeeringute hoidmine ja suurendamine, mitte vastupidi. Arvutuste kohaselt küünib Eesti osa Rail Balticu maksumusest 3,1 miljardi euroni. Eesti omaosalus oleks 30 protsenti. Viimase hulka kuulub CO2 emissiooni müügist saadav raha, mis läheb Baltikumi suurima veeremidepoo ning rongide hooldamiseks,” rõhutab ta.

Euroopa Liidu samas mahus rahastuse jätkumisel saab Eesti toimiva raudtee 800-900 miljoni riigieelarvelise euro eest ning enam kui 2 miljardit eurot jõuab meie majandusse, tööturule ja ehitusvaldkonna aktiveerimisse riigi rahakotist sentigi võtmata.

„Raudteeprojekt toob ehitusperioodil peaaegu sama palju maksuraha tagasi ka meie riigi eelarvesse, kasvatab ettevõtete käivet ja annab sektoris tööd tuhandetele inimestele. Rakendusuringute keskus Centar on arvestanud, et raudteeühenduse ehitusaegne mõju aastatel 2024–2030 on Eesti majandusele ainuüksi täiendavate maksude kujul ligikaudu 660 miljonit ja ettevõtete täiendav kasum peaaegu 350 miljonit eurot,” teab Salomets numbritest.

Ajalugu näitab, et raudtee elavdab elu

Raudteejuht osutab, et rahvusvahelised hanked toovad Eestisse Euroopa raudteevaldkonna parima kompetentsi, oskused ja teadmised, kus koostöö rahvusvaheliste tippetijatega suurendab meie ehitustevõtete konkurentsivõimet ning lubab edaspidi tööd teha ka väljaspool Eestit.

„Kui sinna juurde arvestada veel tippaastatel lisanduvad peaaegu 6000 töökohta, tarbimise kasv ja lisandväärtuse suurenemine kaupade ja tee-

nuste pakkumise kaudu, oleme ainuüksi ehitusetaapis toonud Eesti riigile tagasi peaaegu kaks korda enam tulu, kui on olnud meie rahaline panus projekti,” näeb ta suuremat pilti.

Salometsa ei heiduta kõhklejate kriitika nagu poleks tulevikus vajadust raudteel kaupa vedada või inimestel huvi reisida. Ta viitab, et ainuüksi Elroni iga aastaga kasvavad sõitjate arvud tõestavad risti vastupidist: „Töenäoliselt kasvab rongi eelistajate hulk veelgi, kui eri suundadel hakkavad sõitma uued rongid, tihendatakse sõiduplaani ning lisandub tõhusam ühendus Riia ja Vilniusega senisel raudteel, mis võimaldab tunduvalt kiiremat ja mugavamat liikumist.”

Ta ei ole nõus, et kohalikul tasandil räägitakse palju ehitusaegsetest ebamugavustest nagu tolmust, müra ja ümbersõitudest ning toonitab vajadust analüüsida kohaliku elu edendamise vaatenurgast. Maailma raudteevõrgu arendamise ajalugu on tõestanud, et raudtee lähedus toob elu, ettevõtlust ja tootmist ehk paneb kohaliku elu hoogsamalt käima.

„Hulk omavalitsusi mõtleb agaralt kaasa, kuidas Rail Balticu kohalike peatuste kaudu elu vallas edendada. See tähendab otsuseid elamuarenduses, tööstus-ettevõtlusalade loomise ettevalmistamist ja paljut muud. Praegu on selleks kahtlemata õige aeg ning hea võimalus saada osa investeeringust sündivast kasust,” märgib ta tuues näite Kohila elamuarenduse või Järvakandi tööstuspargi ringmajanduse keskuse loomise kohta. Ka Pärnul on suur potentsiaal.

Paide Gümnaasium ladus tugeva põhja

Kooliajast Paides meenub Salometsale esimesena kehaline kasvatus ja sporditegemine ning liikumise harjumus, mille kool andis lisaks tol ajal populaarsele hoovispordile. „Linn on väike ja kompaktne, sai käia kus tahtsid ja teha mida tahtsid, kuni asi jäi viisakuse piiridesse,” muheleb ta, „Koolis käisime Mündi taga jooksmas üht põlluringi”

Anvari ja tema sõprade peamine kogunemiskoht oli Lai 33 korvpalliväljakul. „Kevadel lükkasime labida ja harjaga lume ära. Sügisel mängisime jopede ja kinnastega niikaua, kuni ilm vähegi võimaldas. Õuehooaeg kestis ma arvan märtsist novembrini. Kehalise õpetajad Järvik ja Salum manitsesid, et poisid, nii ei pea teie põlved vastu. Ega me seda tõsiselt võtnud – no mis te räägite!”

Kodust Suur-Aia tänavalt oli kooli 300 meetrit, kuni staadioni serva kuulitõuke sektori juurde ehitati aed vahele.

Koolist meenutab ta veel tugevat reaalinete baasi, mis on kandid jupp aega pärast kooli. „Ma ei mõistnud kuidas tehnikaülikoolis sõpradel raske oli. Klassijuhataja oli matemaatikaõpetaja Daire Krabi ja füüsikat andis toonane direktor Peeter Putk. Keemia oli ka tugev. Tänu sellele möödus ülikool ladusalt. Eks inseneeria valik oligi ju sellest tingitud, tundsin end koduselt,” pakub ta.

Ta tunnistab, et kuigi ema-isa ja venna pere elavad jätkuvalt Paides, ta kodulinna väga tihti käima ei juutu, olgugi, et vahemaa maanteel on 50 minutit autosõitu.

„Enamik sõpru on laiali läinud, kui kohtume, siis mitte enam Paides vaid Tallinnas kusagil kellegi juures. Meie seltskond on koos käinud alates lasteaiaist või koolist ja see punkt on alles, mis on äge,” ütleb ta.

KORILUS- JA LIIKUMISFESTIVAL

Eri rahvaste toidud | Sügislaad | Tervisesport

27. SEPTEMBRIL
PAIDE LINNAS

KELL 11.30 kõnnib Slackline maailmameister
JAAN ROOSE kõrgustes köiel üle Paide keskväljaku!

Paide Püha Risti kiriku tornist SA Järvamaa hooneni.

www.wittenstein.ee





Paides hakkab programmeerimist õppima 31 inimest

Kood/Järva on //koodi programmeerimiskooli uus õppekeskus Paides, mille eesmärk on muuta tehnoloogiaharidus ligipääsetavaks kõigile.

Koostöös kohalike omavalitsuste ja maakondliku arenduskeskusega avatakse võimalus õppida koodimist Eesti südames. Esimese 31 õppija seas on keskmine vanus 27 ning 39% õppijatest on naised.

“Põlise järvakana on mul eriti hea meel, et avame õppekeskuse just Eestimaa südames, Paides. Siinne kogukond ja ettevõtluskeskkond vajavad järjest enam digipädevustega töötajaid, mis aitavad kaasa nii kohaliku elu kui ka kogu Kesk-Eesti piirkonna majanduse arengule. Kood/Järva loob inimestele võimaluse omandada kaasaegseid oskusi kodukoha lähedal, ilma et peaks selleks mujale kolima. See on investee-

ring nii kogukonna arengusse kui ka kohalike elanike tulevikku,” selgitas //kood õppekeskuse juht Kätlin Merisalu.

Septembris stardib koodikoolide ühine lend Jõhvis, Võrus ja Paides 136 õppijaga. Sellest 31 inimest on oma õppekeskuseks valinud kood/Järva. Enamus koodikoolide õppijatest on oma taustalt karjääripõrajaid, aga on ka noori koolilõpetajaid ja täiendõppijaid. Järgmised sisseastumiskatsed toimuvad 12.-30. jaanuaril Jõhvis, Võrus ja Paides (2 nädalat kohapeal, 1 nädal distant-silt) ja uus lend alustab märtsis.

Kood/Järva õppija Stella Nurk (23) elab Roosna-Allikul ja õpib kohalikus kutsehariduskeskuses IT nooremetsialistik; “Otsustasin koodikooli tulla, sest minu praegune õpe on seotud rohkem riistvaraga ning programmeerimist on pi-

gem vähe, aga mulle väga meeldib koodida. Koodi kirjutamine ajab küll vahepeal närvi ja see pole alati tore, aga kui kood lõpuks töötab, siis on väga hea tunne.”

Kood/Järva õppekeskus asub Paide keskvaljakul (Keskvaljak 15). Hoone valmis 1967. aastal ning on oluline osa linna ajaloost ja arengust. Järva Tarbijate Ühistule kuulunud hoones tegutses omal ajal Paide kaubamaja, Paide restoran ja söökla. Aastakümneid kesklinnas asuv hoone mängis olulist rolli kohaliku kogukonna elus.

2021. aastal kinkis Järva Tarbijate Ühistu aga maja sihtasutusele Järvamaa. Tänu sellele hakkab nüüd 3. korrusel asuma hoopiski kaasaegne õppekeskus. Renoveerimistööd veel käivad, seega õpe algab asenduspinnal ehk hoone neljandal korrusel.

Elektriautode laadimistaristu rajamiseks kortermajade juurde saab toetust

Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) avas toetusvooru elektriautode laadimistaristu rajamiseks kortermajade juurde. Toetusega saab soetada elektriautode laadijaid ja vajadusel suurendada elektrivõimsust.

Viie aastaga eeldatakse elektriautode arvukuse kasvu 30 000 masinani, mis paneb mõtlema laadimistaristu kättesaadavusele maapiirkondades, kus erasektor pole laadimisjaamu kõige suurema tuhinaga edendanud. Riiklikku tuge pakutakse seal, kus turg veel iseseisvalt ei toimi, ka Järvamaal.

KIKi projektikoordinaatori Lillian Olle sõnul tuleb taotlemisel silmas pidada, et toetust antakse laadimistaristu rajamiseks: „See tähendab, et tuleb projekteerida ja välja ehitada parkimiskohtadel asuvad laadimispunktid, kus saab autot laadida, soetada laadijad ning tagada sobiva võimsusega elektriühendused, kasutades selleks dünaamilist koormusjaotussüsteemi.“

Toetust saavad küsida korteriühistud ja kohalikud omavalitsused laadimistaristu rajamiseks ainult nende kortermajade juurde, mis on ehitatud enne 10. märtsi 2021. aastal. Alates sellest kuupäevast on ehitusseadustiku ko-

haselt arendajatel kohustus rajada hoonete juurde elektrisõidukite laadimispunktid.

Rajaja laadimistaristu peab kasutama ainult taastuvenergiat. Toetuse suurus sõltub eelkõige laadimispunktide arvust ja seadmete võimsusest. Tavaladidajate puhul antakse toetust 4–20 laadimispunkti rajamiseks ning ühe laadija kohta on toetus alates 615 eurot. Kiirladidajate paigaldamisel saab küsida toetust vähemalt kahe laadimispunkti rajamiseks, ühe kiirladidaja ostutoetus on 11 300 eurot.

Kohalikud omavalitsused saavad toetusega paigaldada avalikke kiirladidajaid, mis asuvad mitte kaugemal kui 300 meetrit toimiva korteriühistuga kortermajast. Korteriühistud saavad valida, kas soovivad oma kinnistule rajada avalikke, poolavalikke või erakasutuses laadijaid. Korteriühistu hallatava kortermaja teenindamiseks mõeldud



parklas peab olema minimaalselt kümme parkimiskohta. Lisaks saavad korteriühistud toetust küsida ka olemasolevale võrguühendusele vajaliku elektrivõimsuse juurdeostuks ja koormusjaotuse süsteemi rajamiseks.

Näiteks, kui korteriühistu soovib rajada kaheksa 22 kW laadimispunkti, on toetuse suurus 6056 eurot kaheksa laadimispunkti rajamiseks, 6448 eurot nelja laadija paigaldamiseks ja 370 eurot koormusjaotuse süsteemi rajamiseks. Sellise näite puhul on kogu toetuse suurus 12 874 eurot, millele lisandub vajadusel toetus olemasoleva võrguühenduse elektrivõimsuse suurendamiseks ja käibemaks.

Taotlusvooru eelarve on 900 300 eurot ja toetus on avatud kuni eelarve ammendumiseni.

Taotlusi saab esitada e-toetuse keskkonnas kuni eelarve ammendumiseni. Lisateavet toetuse kohta leiab KIKi kodulehelt.

Maapiirkonnad saavad ettevõtluskeskkonna arendamiseks miljoneid

Regionaal- ja põllumajandusministri määrusega kehtestatakse kaks toetusmeetet ettevõtluskeskkonna arendamiseks maapiirkonnas: kohaliku ettevõtlustaristu toetus ning ettevõtlushuubide toetus.

Kohaliku ettevõtlustaristu toetusega soovib ministerium suurendada maapiirkonnas tegutsevate ettevõtete konkurentsivõimet, et uusi atraktiivseid töökohti tekiks juurde ka väljaspool suuremaid linnu. Meetme-ga toetatakse ettevõtteid kohaliku side-, interneti-, elektri-, gaasi-, soojusenergia-, vee- ja kanalisatsioonitaristu ehitamisel ning rekonstrueerimisel või juba olemasoleva taristuga liitumisel.

Toetuse suurus ühe taotleja kohta on 40 000 kuni 800 000 eurot. Kohaliku ettevõtlustaristu toetuse eelarve kokku on 10 miljonit eurot.

Ettevõtlushuubide toetus on ette nähtud muu hulgas koostöötamiskes-

kuste, ettevõtlusinkubaatorite ja innovatsioonikeskuste käivitamiseks väljaspool suuremaid linnu. Toetatakse ettevõtlushuubide jaoks vajaliku vara soetamist, ehitamist ja renoveerimist. Toetuse suurus ühe projekti kohta on 80 000 kuni 800 000 eurot. Ettevõtlushuubide toetuse eelarve on kokku 5 miljonit eurot.

Kohaliku ettevõtlustaristu toetust võivad taotleda äriühingud, ettevõtlushuubide toetust lisaks veel mittetulundusühingud, sihtasutused ja valitsusasutusele alluvad riigiasutused. Toetusi saab kasutada investeeringuteks Toetusi saab kasutada investeeringuteks kõikjal Järvamaal. Projektide ettevalmistamiseks on aega pool aastat.

Toetuse taotlused tuleb esitada PRIA-le 2026. aasta jaanuaris. Kohalikus vooru täpne aeg, abimaterjalid ja info toetuse tingimuste kohta avaldatakse PRIA veebilehel esimesel võimalusel.

Päästeamet toetab korteriühistute kriisivalmiduse suurendamist

Korteriühistud saavad küsida toetust mobiilsete või statsionaarsete generaatorite soetamiseks. Lisaks on võimalik saada toetust avariitoite väljaehitamiseks korterelamu elektripaigaldistele generaatori ühendamiseks ning sellega seonduvatele ehitus-, rekonstrueerimis- ja projekteerimistöödele.

Päästeameti kriisiteadlikkuse talituse juhataja Anni Alevi sõnul on korteriühistutel praegu veel piisavalt aega, et teha läbi kogu taotlusprotsess. „Korteriühistutel on vaja eelnevalt veenduda, et neil oleks olemas nõuetele vastav elektriaudit, mis on üks toetuse andmise tingimustest,” ütles Alev. „Korteriühistus on kasulik koos läbi mõelda oma võimalused ja lahendused, kuidas paremini toimida ootamatute olukordadega,

kui hoones kaob elekter, veevarustus ja küte. Sellistes olukordades on see väga mõistlik, kui hoonel on olemas oma toimiv energiaallikas.”

Korteriühistutele mõeldud taotlusvooru maht on ligi 1,16 miljonit eurot ning seda rahastatakse Päästeameti eelarvest. Toetus on suunatud elamutele, kus on vähemalt kolm korteriomandit ning mis on igapäevaselt kasutuses. Ühe taotleja maksimaalne toetussumma on 10 000 eurot.

Taotlusvoor on avatud 30. novembrini või kuni eelarvesumma taotlustega täitumiseni, mis meetme populaarsuse tõttu võib juhtuda õige pea.

Rohkem infot taotlusvooru kohta leiab RTK kodulehelt: <https://rtk.ee/korteriuhistule-kriisivalmiduse-suurendamine-2025>

Andmekaitse Inspektsioon kutsub ettevõtteid TASUTA andmekaitsealasele koolitusele

See on ainulaadne võimalus saada rohkem teada isikuandmete kaitsest ja küsida küsimusi otse inspektsiooni ametnike käest.

Koolituse sisuline osa algab kell 10.30 ja lõppeb orienteeruvalt kell 15.30. Koolituspäeval kostitame osalisi kohvi ja kõhutäitega.

Koolitus on mõeldud väikese ja keskmise suurusega ettevõtetele ja toimub ainult kohapeal. Seetõttu palume soovijatel end registreerida inspektsiooni kodulehel www.aki.ee esimesel võimalusel. Kohti jätkub kiireimatele!

Millal minust sai andmetöötaja...

SUL ON VÄHEMALT ÜKS TÖÖTAJA?

OLED PALJU ÕNNE, ANDMETÖÖTLEJA!

TASUTA koolitus Paide coWork koostöötamiskeskuses 16.10.2025.

Registreerimine ja info:

www.aki.ee/meist/sundmused/koolitused

Mida saad koolitusel teada:

1. mis on IKÜM;
2. kas töödeldakse isikuandmeid;
3. milliseid isikuandmeid töödeldakse;
4. enda õiguseid ja kohustusi;
5. kuidas andmetega ümber käia;
6. kuidas hinnata ohtusid;
7. millised dokumendid peavad koostatud olema;
8. kuidas olla teadlikum andmetöötaja!

Funded by the European Union

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Järvamaa Tegusate kandidaatide esitamine avatud

Kuni 5. oktoobrini on võimalik esitada kandidaate Järvamaa parimate ettevõtete ja kodanikualgatuste tunnustamiseks. Kandidaate võivad üles seada nii omavalitsused, ettevõtted, ühingud kui ka eraisikud.

Teist aastat järjest toimub ettevõtjate ja kodanikualgatuste tunnustusüritus ühise nime all Järvamaa Tegusad. See ühendab ettevõtjad ja aktiivsed kogukonnaliikmed, loob võimaluse koostööks ja võrgustumiseks ning rõhutab mõlema poole olulist rolli maakonna arengus ja ühtsuses. Kokku jagatakse tunnustusi 12 kategoorias.

Ettevõtjate tunnustamise eesmärgiks on maakonna ettevõtete tegevuse väärtustamine ning tänamine panuse eest piirkonna arengusse. Tunnustatakse edukalt tegutsevaid äriühinguid ja silmapaistvaid isikuid, kelle tegevus ja eeskuju on enim mõjutanud meie elukeskkonda ja inimeste heaolu, suurendanud elanike tööhõivet ja sissetulekuid, muutnud maakonda atraktiivsemaks selle elanikele, külastajatele, spetsialistidele, investoritele.

Kandidaate saab ettevõtluses esitada järgnevates kategooriates:

Aasta suurtegija - tunnustatakse üle 3 aasta tegutsenud ettevõtteid, kus on üle 50 töötaja. Ettevõtet iseloomustab stabiilsus, töötajasõbralikkus ja keskkonnateadlikkus. Lisaks majandusnäitajatele, vaadatakse ka ettevõtjate poolt tehtud koostöö- ja arendusprojekte. 2024. aasta laureaati oli AS E-Piim Tootmine.

Aasta väiketegija - tunnustatakse üle 3 aasta tegutsenud ettevõtet, kus on 10-49 töötajat. Ettevõtet iseloomustab stabiilsus, töötajasõbralikkus ja keskkonnateadlikkus. Lisaks majandusnäitajatele, vaadatakse ka ettevõtjate poolt tehtud koostöö- ja arendusprojekte. 2024. aasta laureaati oli Toosikannu OÜ.

Aasta mikrotegija - tunnustatakse üle 3 aasta tegutsenud ettevõtet, kus on 1-9 töötajat ja keda iseloomus-



Meenutus 2024. aastast Järvamaa Tegusate tunnustamiselt.

tab stabiilsus, töötajasõbralikkus ja keskkonnateadlikkus. Lisaks majandusnäitajatele, vaadatakse ka ettevõtjate poolt tehtud koostöö- ja arendusprojekte. 2024. aasta laureaati oli AGES Partner OÜ.

Aasta silmapaistev tegija - võib olla üksikisik, tegutsev ettevõtte, kohalik omavalitsus või vabariik, mis on märkimisväärselt aidanud kaasa ettevõtluse arengule Järvamaal. Hinnatakse uudse lahenduse olemust, ainulaadsust, tehnoloogilist läbimurret ja selle mõju lisandväärtuse kasvule. Silmapaistva tegija kategooriasse kuuluvad veel sündmused, ettevõtmised või projektid, mis on pälvinud laiemat tähelepanu maakondlikult või selle üleselt. Hindamisel võetakse aluseks külastatavuse arv, kajastused üleriigilises meedias ja diginähtavus ning kogukonna kaasatus. 2024. aasta laureaati oli coWork Paide OÜ.

Aasta turismitegija - tunnustatakse turismiga tegelevat organisatsiooni, keda iseloomustab kõrge teeninduse tase, teenuste mitmekülsus, omanäolisus ja atraktiivsus. Selleks võib olla äriühing, sihtasutus, mittetulundusühing, füüsilisest isikust ettevõtja, riigimuseum, ürituse korraldaja, kes on tuntud ja teeb koos-

tööd oma maakonna teiste ettevõtjatega ning on oma tegevusega toetanud turismi arengut Järvamaal. Hindamisel arvestatakse objekti või sündmust külastanud või teenust tarbinud turistide arvu, teenuse/toote uudsust, originaalsust ja vajalikkust, lisandväärtuse pakumist piirkonnale, keskkonna väärtustamist, jätkusuutlikkust ja tuntust Eestis. 2024. aasta laureaati oli MTÜ Kärü Heade Tegude Muuseum.

Aasta talu - tunnustatakse piirkondlike edukaid talusid ehk julgeid ettevõtjaid maapiirkonnas, kes on majanduslikult edukad ning paistavad silma oma panusega kohaliku piirkonna arengusse. Talud on meie maakonna põllumajanduse alustala, sest nendel on kandev roll toidujulgeoleku tagamisel ning üldisemas plaanis kogu maaelu edendamisel. 2024. aasta laureaati oli Meelis Ohu FIE, Kangru talu.

Aasta toode/teenus - tunnustatakse parimat kohalikku toodet ja/või pakutavat teenust. Auhinna väljaandmise eesmärk on innustada ettevõtjaid tegelema tootearendusega ning uute teenuste loomisega. Hinnatakse toote/teenuse piirkondlikku eripära, traditsioone, ajalugu ja keskkonnasõbralikkust, uudsust, originaalsust

ja vajalikkust. 2024. aasta laureaati oli Türi OTT (otse tootjalt tarbijale).

Kodanikualgatuste tunnustamise eesmärgiks on rõhutada selle olulisust ja tähtsust ühiskonnas ning tugevdada vabatahtliku tegutsemise traditsiooni originaalsust ja vajalikkust, lisandväärtuse pakumist piirkonnale, avalikku tunnustust tulemusliku tegutsemise eest ning teavitada üldsust maa- ja külaelu olulisusest.

Kandidaate saab kodanikualgatustes esitada järgnevates kategooriates:

Aasta vabatahtlik - Aunimetus antakse üksikisikule, kes on oluliselt panustanud oma aega ja tööd vabatahtlikuna kogukonnas või mujal tasu ootamata. Tunnustuse saab kuni kolm vabatahtlikku. 2024. aasta laureaati oli Triinu Eplik.

Aasta vabariik - Nimetus antakse organisatsioonile, kelle tegevus on toonud kaasa olulise positiivse muudatuse kogukonnas ja/või maakonnas, ning kelle tegevuse tulemus ei ole olnud suunatud ainult oma liikmetele. Teod ja algatused peavad olema suunatud võimalikult laiale sihtgrupile. Tunnustuse saab kuni kolm vabariik. 2024. aasta laureaati oli Müüsleri ja Kõisi Küla Selts MTÜ.

Hea algatus - Tunnustatakse kodanikuühenduste hulgas sündinud uenduslikku algatust, mis on suurepäraseks eeskujuks teistele oma töö korraldamisel. Eriti teretulnud on algatused, mis on andnud arengutõuke paljudele ühendustele üle Järvamaa. Samas võib olla see ka midagi väikest ja nutikat, mis passiks kasutusele võtta ka teistel ühendustel. Heaks algatuseks võib olla ka see, kui kohalikud omavalitsused ja ettevõtjad on teinud midagi kodanikuühendustes tegutsemise parendamiseks. Tunnustuse saab üks, parim algatus. 2024. aasta laureaati oli Garaaz Järvamaa Rahvaralli.

Kogukonda toetav ettevõtte - Tunnustus antakse organisatsioonile, kes oma tegevuse ja finantsidega on toetanud kogukonna või maakonna jaoks olulise sündmuse korraldamist, mõnd vabariikset või panustanud olulise investeringusse. Tähtis ei ole alati panuse suurus vaid konkreetse asja ära tegemisest kogukonnale saadav kasu. Tunnustuse saab üks organisatsioon. 2024. aasta laureaati oli Purdi mõis.

Aasta sädeinimene - aunimetus omistatakse üksikisikule, kes oma tegevusega on kaasa aidanud maa- ja külaelu positiivsele arengule. Olulised kriteeriumid hindamisel on isiklik avatus, aktiivsus, koostööoskus ja tuntuks oma kodukohas, võimalusel ka maakonnas. 2024. aasta laureaati oli Aune Suve-Kütt.

Kandidaatide esitamise ankeedid ja tunnustamiste statuudid on leitavad SA Järvamaa kodulehelt - jarva.ee/valdkonnad/maakondlikud-tunnustamised.

Küsimuste korral võtta ühendust vabariiksete konsultandiga Maile Keskküla, maile@jarva.ee või ettevõtluskonsultandiga Silje Pudel, silje@jarva.ee.

Parimad kuulutatakse välja 19. novembril Järvamaa ettevõtjate ja vabariiksete tunnustamisõhtul Järvamaa Tegusad. Tunnustust jagab SA Järvamaa. Lisaks annab MTÜ Kodukant Järvamaa tänavu välja tiitli „Aasta sädeinimene“. „Aasta küla“ selgitatakse välja üle aasta - järgmine kord juba 2026. aastal.

Kohaliku omaalgatuse programmi sügisvoor on avatud

1. oktoobrini on avatud kohaliku omaalgatuse programmi sügisvoor, kust kogukondadesse panustavad vabariiksed ja sihtasutused saavad oma tegevuseks toetust küsida.

Kohaliku omaalgatuse programmi soovatakse kaasa aidata tugevate ja omaalgatusel põhinevate kogukondade tekkimisele ning püsimisele.

Toetust saab taotleda meetmest „Kogukonna areng“ (maksimaalne toetus 2500 eurot), millega panustatakse kogukonnaliikmete teadmiste ja oskuste kasvu, kogukonna identiteedi tugevnemisse ja tõhusama koostöö tekkesse ning meetmest „Investeeringud ja kogukonnateenuste arendamine“ (maksimaalne toetus 4000 eurot), millega panustatakse kogukonnale vajalike ja kogukonnaliikmete ühisteguvust soodustavate avalikus kasutuses olevate objektide rajamisse ja

arendamisse ning kogukonnaliikmetele vajalike teenuste pakkumisse.

Toetust saavad taotleda avalikes huvides tegutsevad vabariiksed ja sihtasutused, kus ei osale liikmena kohalik omavalitsus ega riik ja mille liikmetest äriühingud ei moodusta rohkem kui poole. Maksimaalne toetussumma esitatud projekti kohta on olenevalt tegevusest kuni 4000 eurot ning omafinantseering peab olema 10% projekti kogumaksumusest. 2025.a. sügisvoorus läheb jagamisele 18 436,06 eurot.

Taotlusvooru viib Järvamaal läbi SA Järvamaa ning taotlus tuleb esitada elektrooniliselt e-toetuse süsteemis hiljemalt 1. oktoobril kell 16.30.

Täiendav info, abimaterjalid ja taotluste lingid, hindamise juhendid jms. on leitavad SA Järvamaa kodulehelt - <https://jarva.ee/kohaliku-omaalgatuse-programm/>

AMSERV PAIDE PAKKUMINE

TEHNOÜLEVAATUSEGA 5 L klaasipesuvedelik TASUTA KAASA



Amserv Paide tehnöülevaatus
PRÄÄMA TEE 11D
E-R 8-19 | L 9-15

AMSERV
amservauto.ee/paide

Noortebändide festivalile tuldi üle Eesti

Maria Rebas

Paide noortevolikogu esimees

Paide Noortebändide Festival 2025 oli taas unustamatu üritus, mille elluviimise taga oli aktiivsete noorte meeskond, kes töötas koos toetavate täiskasvanutega, eesotsas Paide Muusika- ja Teatrimaja kultuurikorraldaja Eva-Liisa Harjoga.

Koos töötasid Paide Muusika- ja Teatrimaja, Paide Noortevolikogu, Paide Hillar Hanssoo Põhikool, Paide Linnavalitsus, Paide Avatud Noortekeskus, Wittensteini Tegevusmuuseum ja Paide Muusikakool.

Toimumiskohta ehk E-Piima ehtis värvikas valgustus, mis andis ruumile põneva ja kontserditaolise atmosfääri hetkest, mil inimesed sisse astusid.

Alates kella viiest õhtul esinesid laval kohalike ja kaugetelt tulnud bändide rivi, igaüks lisades üritusele energiat ja isikupära. Bände tuli kok-



ku igast Eesti nurgast. Nii Koselt, Jõhvist, Tartust, Sakust, kui ka muudest paikadest ning ei puudunud ka meie enda Paide noortebändid.

Tänu täheks said kõik bändid korraldusmeeskonnalt kinkekoti, mille sisu panid välja ürituse toetajad, näidates üles tänu esinejatele nende panuse eest. Õhtu poleks aga õnnestunud ilma heade õhtujuhtideta. Nendeks olid seekord Marii Soosalu ja Aleksander Hansen, kes on vägagi tegusad noored Paide Noortevolikogust ning said suurepäraselt hakkama.

Peale noortebändide esinesid la-

val ka vaheesinejad. Oma loomingu saime kuulda muusikakommuunilt Grozny ning oma lauludega astus üles tõusev täht Matho. Puudu polnud ka Paide Gümnaasiumi fännatud noortebänd Exitum.

Et muusikast ka pausi pidada astusid ülesse Ukraina Breiktants ja Ukraina Rahvatants, kes publiku kohe käima tõmbasid.

Nagu juba on traditsiooniks saanud, toimus bändidel ka ühislaulmine, mis pani kõiki kaasa laulma. Selle aasta lauluks oli isamaaline "Eestlane olen ja eestlaseks jään".

Enne festivali peaesineja lavale astumist toimus kategooria 'Publiku Lemmik' hääletus, mille käigus said külastajad valida oma lemmik bändi. Selleks osutus seekord Abja Gümnaasiumi ja Paistu Põhikooli 6.–7. klassi poiste bänd RütmiKütid, kes on oma muusikanoole suunanud rokk muusika suunas.

Festivali pikk päev lõppes tuntud ansambli Shanon vapustava etteastega, mis tõi rahva lava ette tantsima ning lõpetas ürituse unustamatu etteastega. Koos sai pandud punkt ilusale suvele, kaasalauldes ja tantsides kuni südaööni välja.

Täname kõiki bände, kes osalesid: Underload, O-Kay, Vaikiv Lehekülg, DesDemons, ShortLife, Metropol, Süntaks, Seatbelt-sOFF, La Ettura ja RütmiKütid. Täname ka kõiki toetajaid: Comfort, Eesti Pagar, Kitarrihooldus, Juta Lilleäri, Elise Aed, Kuma, Õige Magus, Kilplaste teemapark ja Endla Teater.

Lasteaedades on veel üksikuid vabu kohti

Paide linna lasteaiades algas uus õppeaasta alanud lustlikus rõõmsas ja soojas meeleolus.

PAIde Lasteaia direktor Grisly Kuuskler ütles, et pärast suvepuhkust on taas kokku saanud kõik meie sõbrad: „Erilise tähelepanu all on meie kõige väiksemad sõbrad – sõimerühma lapsed, kelle jaoks on käimas sisseelamisperiood. Lapsed harjuvad tasapisi uue keskkonna ja õpetajatega.”

Seevastu koolieelikud on asunud rõõmsalt oma viimasele lasteaia-aastale.

„See on põnev aeg, mil saab val-

mistuda uueks eluetapiks mängu, uurimise ja koostegemise kaudu. Õppeaasta jooksul toetame lapsi igaükselt, et nad saaksid kooliteele astuda enesekindlalt ja rõõmsal meelel,” kinnitas direktor.

Algust on tehtud esimeste proovituundidega erinevates huviringides, mis pakuvad lastele võimalusi enda huvide avastamiseks ja uute oskuste arendamiseks juba varakult.

„Lasteaia meeskonda lisandus sellest sügisest kaks uut kolleegi – tervitame õpetaja Victoriat ja õpetaja Enet!” rõõmustas Kuuskler.

PAIde lasteaia laste arv lasteaia-

on püsinud võrreldes eelmise õppeaastaga sarnane. „Oleme rõõmsad, et saame ühiselt maailma avastada koos 237 lapsega meie kolmes õppekohas. Lasteaias on hetkel veel vaid mõned vabad kohad – kokku ootame meiega liituma kuni 14 last erinevatesse vanuserühmadesse ja õpekohtadesse,” märkis direktor.

Paide Sookure lasteaia kolmes õppekohas käib kokku 233 last. Sookure lasteaia direktor Liisa Kuuskler-Kluust osutas, et neist 42 on lasteaia täitsa uued sõbrad, kes alustasid oma lasteaiaaastat sel sügisel.

Uute kolleegidena tervitab Soo-

kure õpetajaid Catlin Ritsberg ja Birgit Metsa. Tarbja õppekohas alustas tööd abiõpetajana Liisa Kalamägi.

„Hetkel on erinevates õppekohades veel mõned vabad lasteaia kohad. Sookure õppekohas on vaba kaks kohta, Tarbja õppekohas viis, Viisu õppekoht on täielikult täidetud,” selgitas ta.

Uue õppeaasta esimesed nädalad on lasteaia moodunud kohanemise ning taaskohtumiste rütmis. „Uued sõbrad harjuvad üksteisega ning juba kogemustega lapsed rõõmusavad sõprade ja õpetajatega taaskohtumise üle,” kinnitas Kuuskler-Kluust.

Üle 1000 õpilase alustasid Paide linna põhikoolides õppeaastat

Õppeaasta algas Paide linna põhikoolides tegusalt ja täis teadmisjalu.

Roosna-Alliku Põhikooli 1. klassis alustasid kooliteed üheksa õpilast, kokku on koolis 95 õpilast. Direktori Liselle Tombaku sõnul teeb erilist heameelt, et õpilaste arv on võrreldes eelmise aastaga kasvanud kuue õpilase võrra. Õppeaasta algul kohaneb koolipere uue päevakavaga, koolielu on plaanis tuua rohkem aktiivseid liikumistegevusi ja õuevahetunde.

Paide suurimas ja pikima ajaloo koolis, Paide Hammerbecki Põhikoolis õpib 1. septembri seisuga 482 õpilast. Sel sügisel avati neli esimest klassi, kuhu asus õppima 65 sätasilmset koolijütsi.

Kooli tüürib alates augustikuust direktor Jaagup Lööper, koolijuhi sõnul on koolipere lisandunud ka mitmeid teisi uusi töötajaid, kes toovad värskeid ideid ja tuge nii õpilastele kui kolleegidele.

IT-juhina alustas koolis tööd Karel Piibeleht, 1.klassi väikeklassi asus juhendama klassijuhataja Anneli Kirsipuu. Samuti liitus kooliga abiõpetaja Pille Kabral, kes õpetab ka saksa keelt.

Paide Hillar Hanssoo Põhikoolis alustas sellel õppeaastal õpetajate Eve Kraisi ja Terje Peetsi juhtimisel esimestes klassides õppimist 48 õpilast. Kogu kooli õpilaste arv on kasvanud juba 429ni. Paide Hillar Hanssoo Põhikooli kooliperega on liitunud neli uut õpetajat: matemaatikaõpetaja Urve Salm, geograafiaõpetaja Rauno Emmar, inglise keele õpetaja Tõnis Ohu ja vene keele õpetaja Ulvi Vaher.

Aasta kolleegiks valiti õppenõukogu liikmete poolt eripedagoog ja õpetaja Gerli Mikk, kes on arukas, terane ja ettevõtlik kolleeg ning kes on olnud eestvedaja ja taganttõuka ja tuues kokku sarnaste huvidega kolleege ka töövälisel ajal, et meeldivalt aega veeta lugemiselamusi arutades.

Direktor Kersti Kivisoo võtab kooliaasta alguse kokku sõnadega: "Esimesel koolipäeval oli raske öelda, kes on rohkem elevil – lapsed või vanemad või hoopis õpetajad. Eriline tähtpäev oli ta kõigile. Selle päeva peategelased olid siiski õpilased ning eriti esimesse klassi astujad. Me kõik unistame heast koolist, aga me kõik mõistame seda omamoodi. Minu heas koolis tahetakse rõõmuga käia ja omavahelised suhted on head ja koostööpõhised, minu heas koolis tahetakse õppida ja tahetakse õpetada; minu heas koolis õpivad kõik ja õpi- vad üksteiselt.”



Hillar Hanssoo põhikoolist osales Järvamaa Keskrakmatukogus suvelugejate lõpupeol 30 tublit suvelugejat, kes olid suve jooksul ühiselt läbi lugenud üle 200 raamatu. Peo erikülaliseks oli kirjanik Hugo Vaher.

19.10. 2025

LASTEHOMMIKUD

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS

Karel Piiraja KELL 11:00

Pilet: 8 eur/in
21 eur (perepilet, 2+2)
0-2a TASUTA

LASTE KUNSTISTUUDIO

PAIDE KUNSTIKOOLIS
ESMASPÄEVITI KELL 15.00-16.30
Lastele vanuses 8.-12. aastat
Juhendab Anneli Suuts

Paide kunstikooli pere usub, et kunst on imeline viis, kuidas lapsed saavad oma tundeid ja mõtteid väljendada, arendada oma loovust, käelist osavust, avatud mõtlemist ning avastada maailma erinevaid tahke

LASTE KUNSTISTUUDIOS
JONISTAME, MAALIME JA MEISTERDAME
VOOLIME SAVIST ESEMEID
TEEME KLAASIMAALI JA GRAAFIKAT
TUTVUME ARVUTIGRAAFIKA JA ANIMATSIOONIGA
VAHEL KA MÄNGIME JA KÜLASTAME NÄITUSEID

Hind 17€ kuus

Kindlasti on kunstistuudios põnev.
Tule ise ja võta sõber kaasa!
Kontakt: www.paidekunst.ee

Paide linna sünnipäevanädal kutsub kaasa lööma

30. septembril saab Paide linn 734 aastaseks. Sünnipäevanädalal toimub linnas palju vahvaid sündmusi.

26. september - Eesti Kammermuusika Ühingu kontsert: Estonian Percussion Group "Meie!"

Algusega kell 19.00 toimub Paide Muusika- ja Teatrimajas suurepärase kontsert „Meie“, kus astub üles Estonian Percussion Group koosseisus: Karl Johann Lattikas, Tanel-Eiko Novikov, Tiit Joamets ja Csaba Zoltán Marján. Kavas on Lepo Sumera, Steve Reichi, Evelin Seppari muusika ning esmakordselt Eestis Philip Glassi heliteos "Agua da Amazonia", kus lisaks tavapärasematele löökpillidele on muusikainstrumentidena laval ka klaaskausid ja -pudelid.

27. september - Korilus- ja liikumisfestival

Festival toob kokku erinevad keeled, kombat ja lood ning avab sportliku nädalalõpu. See on kogu perele mõeldud päev täis põnevaid tegevusi, liikumismisrõõmu, avastamist ja maitsmist.

Kell 10.00-16.00 toimub Paide keskväljakul, Tallinna tänaval ja Wittenssteini Tegevusmuuseumis sügiseste kaupade müük. Paide keskväljakul ootavad ees põnevad esinemised: Päeva alustavad Arhailised mehed, Albu Simmeldajad ja Albu Ärmoonikud.

Kell 12.00 - GERLI PADARI laulge kaasa stiilis kontsert klaverisaatjaga; Kell 13.00 TRIO NATURALE - koosseisus Ants Nuut, Allan Jakobi ja Teet Veskus;

kell 14.15 LOTTE ja ROOSI kontsert - Gerli Padar ja Camilla Parmas;

kell 15.00 Elav saksofon + EDM - Gunnar Laanejõe ja Alessandro Minimo (UKR).

Wittensteini Tegevusmuuseumis toimuvad meistrite töötoad, kus saab õppida eri rahvusest meistrite käe all. Avatud on seenenäitus ja toimub köögi-viljahoidiste konkurss.

Sündmus on tasuta!

27.-28. september - 43. Viking Window Paide-Türi rahvajooks

27. septembril

kell 15.30 - Paide lastejooks 1km;

kell 16.00 - Paide lastejooks 2km;

kell 16.20 - Paide lastejooks 0,45 km;

kell 19.30 - Paide Südame sörk.

Kell 20.30-21.30 rahvajooksu avakontsert Paide E-Piim Spordihallis. Esineb STEFAN!

28. septembril

kell 12.00 - Paide-Türi rahvakõnd;

kell 14.00 - Viking Window Paide-Türi rahvajooksu start.

Lisainfo: <https://www.rahvajooks.ee/>

30. september - Südamekett

Kell 12.00 moodustub Paide keskväljakul traditsiooniline südamekujuline inimkett, milles osaleb üle 700 Paide linna lapse. Lauldakse sünnipäevalaulu ja süüakse kringlit.

30. september - Paide linna sünnipäeva kontsert-aktus.

Kell 18 toimub Paide Muusika- ja Teatrimajas kontsert-aktus, kus jagatakse tänukirju, südameeneid ning kuulutatakse välja linna aukodanik. Pidupäevakõne peab linnapea Kaido Ivask. Kontsert-etendus „Muusika me sees“ on Paide linna laulu- ja tantsulaste kingitus maestro Arvo Pärtile ning kanti esmakordselt ette eelmisel aastal Arvo Pärdi keskuses. Kontserdil tuuakse vaatajani mõtted ja tunded, mida on tekitanud Pärdi muusika, eeskätt just lastelaulud. Saab nautida rahvatantsu ning kuulata koorilaulu ja laste omaloomingulisi jutukei. Üles astuvad Paide Hammerbecki põhikooli 2-3. klassi ja 3.-5. klassi rahvatantsijad ning lastekoor ja Paide Gümnaasiumi neiduderühm. Kollektiive juhendavad: Malle Anton, Krista Rikk ja Monika Kirss. Pärast kontserti on kõik osalejad ja linnarahvas oodatud väikesesse saali, kus pakutakse torti. Öhtut juhib Rein Saar.

Sündmus on tasuta ja kõik on oodatud.

4. oktoober - Sargvere lõikuspidu

Sünnipäevanädala lõpetab üks korralik maarahva pidu Sargvere keskusehoones, kus tantsuks mängib Karl Madis ja öhtut juhib Veigo Kaaret.

Palju õnne sünnipäevaks, armas kodulinn!

Paide Huviteater pakub publikule naeru ja head tuju

9. ja 10. augustil osales Paide Huviteater Viljandimaal Põhja-Sakala vallas Kuhjaveres peetud 21. külätatrite festivalil, kust koju tuldi kopsaka auhinnanoosiga.

Paide Muusika- ja Teatrimajas katuse all tegutsevat huviteatri trüpi juhendab 2022. aasta sügisest Anneli Raitar, kes alustas Järvamaal tööd näitetruppidega juba 14 aastat tagasi, kui kolis elama Türi.

Raitar on ühtaegu juhendaja ning lavastaja, kuid sageli astub ta lavale ka ise väiksemates rollides. „Huviteatris tegutsejad inimesed, kes tahavad pärast tööpäeva kokku tulla ja teha midagi, mis pakub nii endale kui ka publikule rõõmu. Paide Huviteatrit iseloomustab väike ja kokkuhoidev kogukond, keda ühendab armastus laval olemise vastu,” rääkis Raitar.

Lavastused sünnivad kas olemasolevaid näidendeid otsides või neid ise kirjutades. Tekst antakse trupile lugemiseks ja kui see neid kõnetab, hakatakse lavastusega tööle. Kui sobivat tükki ei leita, kirjutab Raitar selle ise. Vajaduse korral kohandatakse teksti, kuid autori originaal-lugude puhul järgitakse alati sõnasõnalt algmaterjali.

Paide Huviteatri kodulava on PAMTis, kus toimuvad ka esietendused. „Peale esietendust rändab trüpp oma lavastustega mööda Eestit, esinedes Järvamaal, aga ka kaugemal. Proovid toimuvad kord nädalas, kuid enne esietendusi ja festivale tehakse ka pikemaid ja sagedasemaid proove,” selgitas Raitar hobitrii tööriti. Teater osaleb ka mitmetel harastusteatri festivalidel.

Raitari hinnangul erineb harrastusteater professionaalsest eelkõige selle poolest, et harrastusnäitlejad leiavad oma tegelaskujud igapäevaelust ja ümbritsevatest inimestest, samas kui professionaalidele on see igapäevane töö. Siiski on ka harrastajate jaoks töö rolliga nõudlik ja tekst peab olema põhjalikult selgeks õpitud.

Paide Huviteater on seega paik, kus inimesed saavad oma igapäevaelu kõrvalt tegeleda loominguga, pakkuda publikule meelelahutust ja tugevdada kogukonnatunnet. Trüpi on oodatud uued huvilised, kuid enamasti otsitakse uusi näitlejaid



Tänavuselt Kuhjaveere külätatrite festivalilt noppis Paide Huviteatri trüpp mitmeid auhindu.

siis, kui tekib konkreetne rollivajadus. Sellest antakse teada meedia vahendusel.

Paide Huviteatri vahetu eelkäija oli Enn Klooreni draamastuudio, mis tegutses 1995. aasta sügisest järgmise kevadeni.

Enne seda, aastatel 1992-1994 vedas Martin Liivet Paide Linnateatrit, mis tema sai alguse tema korraldatud draamastuudiost. Linnateatri ajastu meeldejäätavamaid sündmusi oli ka 1993. aastal Merle Karusoo vabaõhulavastus „Circulus“, mida etendati Otepää vaaterattal, etenduses olid kaastud 300 harrastusnäitlejat üle Eesti.

Omakorda enne Linnateatrit oli Paides Endel Simmermanni näitering.

Paide Huviteatrit on juhendanud Erich Einstein, Tarmo Hints, Marju Lille.

Paide Huviteater on Eesti Harrastusteatri liige.

Paidesse toodud 21. Kuhjaveere külätatrite festivali tunnustused

Publiku lemmik:

näitetrüpp – Paide Huviteater lavastusega Aevastus.

meesoatäitja – Rainer Kiis Paide Huviteatrist ärimhe rollis komöödias Aevastus.

Korraldaja eriauhind:

õnnestunud roll – Heli Hiiemäe, matusebüroo esindaja Atropos komöödias Aevastus.

Kolleegipreemiad:

kolleegipreemiad – Paide Huviteater ja Indira Valgele majapidajana rollis.

Uuel hooajal etendub lavastus „Palju õnne sünnipäevaks, vist!“

2025/2026 hooajal on Paide Huviteatril etendumas oodata komöödiat „Palju õnne sünnipäevaks, vist!“, mille autoriks on Anneli Raitar.

Armastus teatri vastu on see, mis toob tuhandeid meiesuguseid õhtuti lavalaudadele tegema

lõputuid proove, veetma tunde, et üks näitemäng saaks esinisküpsiks. Harrastuslik

näitemäng ja harrastusnäitleja vajavad sügavat austust ja lugupidamist, sest teame milliste

minimaalsete vahenditega sünnib TEATER meie väikeses kodulinnas. Ants Eskola on öelnud: „Armastagem näitlejat, sest tema on ajastu kroonika ja lühikokkuvõte.”

2023.-24. aastal andis Paide Huviteater etendusega „Pihlakavein“ kaheksa etendust, mida käis vaatamas kokku 549 teatrikülastajat.

Kaks naist teatrilaval – õnn või õnnetus?

Johnny on suures hädas. See selgub juba lavastuse esimestel minutitel, kui publik saab teada, et John Smith, Londoni taksojuht, ei ole öösiks koju tulnud. Olukorra teeb eriti täbaraks aga see, et John'i ootavad murelikult koju kõrvutiasuvates piirkondades kahes kodus kaks naist, Mary ja Barbara, mõlemad tema abikaasad.

Loomulikult aga ei tea naised teineteise olemasolust midagi. Kui John Smith saab koju jõudes aru, et tema peensusteni kalkuleeritud graafik on õnnetuse tõttu koost

lagunenud ja saladus ähvardab ilmsiks tulla, läheb lahti võidujooks, et olukorrast puhtalt välja tulla.

Rakvere Teatri komöödia „Oi, Johnny“ on hoogne lugu, kus ühest varest pääsemiseks tuleb leiutada üha uusi ja uusi, mässides end aina enam valedes sasipuntras. Mõte ja jalad peavad töötama välkkiirelt, et mitte vahele jääda.

Lavastaja Peeter Raudsepa sõnul ärkab komöödiameistri Ray Cooney näidendis inimene just „tänu“ valedes ellu ja saab oma köidikutest va-

baks. „Vähemalt selle kaks tundi, mis meie lugu kestab, saab tegelane elada uljalt ja panna kõik oma fantaasiad ja elujõu mängu,” räägib lavastaja Raudsepp.

Armastuse erinevaid vorme ja värve tutvustav lavastus jõuab Paide Muusika- ja Teatrimajas publiku ette esmaspäeval, 3. novembril kell 19.

Publikut naerutavad laval Margus Grosnõi, Ülle Lichtfeldt, Anneli Rahkema, Eduard Salmistu, Madis Mäeorg, Märten Matsu ja Tarmo Tagamets (külalisenä).

KORILUS- JA LIIKUMISFESTIVAL

Eri rahvaste toidud | Sügislaad | Tervisesport

27. SEPTEMBRIL
PAIDE LINNAS

Kell 14.15 „LOTTE ja ROOSI“ kontsert
Gerli Padar ja Camilla Parmas



www.wittenstein.ee



43. Viking Window Paide-Türi rahvajooks 27.-28.september

Septembrikuu viimasel nädalavahetusel leiab aset Järvamaa suurim spordisündmus ehk 43. Viking Window Paide-Türi rahvajooks, mille kavast leiab endale midagi igaüks.

Rahvajooksu nädalavahetus saab alguse laupäeval, 27.septembril, kui Paides toimub korilus- ja liikumisfestival ning selle raames ka esimesed jooksusündmused ning avakontsert, kus esineb Stefan. Laupäevased sündmused on osa Eesti Rahvakultuuri Keskuse tegevusest Euroopa Sotsiaalfondi ja Kultuuriministeeriumi (ESF-KUM) programmis lõimumist edendavate kogukondlike tegevuste toetamine.

Aktiivsusprogramm haridusasutustele

Sarnaselt eelmise kahe aasta aastaga toimub ka sellel aastal koolide- ja lasteadeade aktiivsusprogramm, kus selgitatakse välja Järva ja Türi valla ning Paide linna aktiivsemad lasteaiad, lasteaiarühmad, koolid ning klassid. Programm annab võimaluse tulla rahvajooksu nädalavahetusel ühtse tiimina välja ning nautida sportlikku nädalalõppu nii Paides kui ka Türil. Aktiivsematele on korraldajate poolt ka auhinnad. Programmi raames saavad Järvamaa lapsed ja noored ka jooksudele ennast soodsamalt kirja panna! Selle jaoks peaks võtma ühendust klassijuhatajaga.

PROGRAMM 2025: 27.september – liikumis- ja korilusfestival

- 10.00-16.00 – liikumis- ja korilusfestivali päevane programm
- 14.30-19.30 Stardimaterjalide väljastamine ja kohapeal registreerumine (Paide E-Piim spordihall)
- 15.30 Paide lastejooks (1 km)
- 16.00 Paide lastejooks (2 km)
- 16.20 Paide lastejooks (0,45 km)
- 17.00-17.15 Paide lastejooksude autasustamine
- 19.30 Paide Südame Sörk (2,5km)
- 20.10 Auhinnaloos
- 20.30 Viking Window Paide-Türi rahvajooksu avakontsert. ESINEB: Stefan (Paide E-Piim spordihall)

28.september PAIDES

- 10.30 avatud võistluskeskus Paide E-Piim spordihallis ja Pärnu tänaval
- 10.30-11.45 Paide-Türi rahvakõnni stardimaterjalide väljastamine ja kohapeal registreerimine (Paide E-Piim Spordihall)
- 11.15-11.50 - Paide-Türi rahvakõnni osalejate kottide vastuvõtt (Paide Muusika- ja Teatrimaja parkla)
- 12.00-13.30 - Viking Window Paide Türi rahvajooksu stardimaterjalide väljastamine ja kohapeal registreerimine (Paide E-Piim Spordihall)
- 12.00 Paide-Türi rahvakõnd (13.6 km)
- 13.15-13.50 - Viking Window Paide-Türi rahvajooksu osalejate kottide vastuvõtt (Paide Muusika- ja Teatrimaja parkla)
- 14.00 Viking Window Paide-Türi rahvajooks (13.6 km)

TÜRIL

- 9.00 avatud võistluskeskus Türi linnastaadionil
- 11.10 Türi lastejooks (1 km)
- 11.40 Türi lastejooks (2 km)
- 12.15 Türi lastejooksude autasustamine (Türi linnastaadion)
- 13.00 New Balance Türi linnajooks (5 km)
- 13.45 New Balance Türi linnajooksu autasustamine (Türi linnastaadion)
- 16.00 Viking Window Paide-Türi rahvajooksu autasustamine (Türi linnastaadion)
- 16.00 Viking Window Paide-Türi rahvajooksu/rahvakõnni finiš suletud (Türi linnastaadion)

Peale 24.septembrit saab registreerida ainult kohapeal.

Rohkem infot ja registreerimine: rahvajooks.ee



VIKING WINDOW
PAIDE-TÜRI
RAHVAJOOKS
RAHVAJOOKS.EE
43. RAHVAJOOKS TOIMUB
27.-28. SEPTEMBER 2025

Logos: Viking, new balance, UTILITAS, TRIATLONI AKADEEMIA, mimi, EESTI LINNA-JOOKSUD

Linnatänavad muutusid rallirajaks

22.-23. augustil Paides ja ümbruskonnas teed peetud Paide Rally toetas, et on au sees nii autosportlaste kui rallipubliku südames.

Kahepäevasel võistukihutamisel Humus Paide Rallyl olid kindlama käe ja külmemä nārviga rallipaar Joosep Ralf Nõgene ja Aleks Lesk Toyota GR Yaris Rally2 masinal loovutades 10 kiiruskatsest konkurentidele vaid ühe võidu. Pisut enam kui 59sekundilise kaotusega võitjaile tulid teiseks Priit Koik ja Kristo Tamm Škoda Fabia Rally2 EVO-l. Kolmandana võistluse lõpetanud Kaspar Kasari ja Rainis Raidma Ford Fiesta Rally2-l kogunes finišijoonel kaotust juuba üle pooleteise minuti.

Järvamaa sõitjatest olid üldarvestuses kiiremad Argo Kuutok ja Krist-

jan Vidder BMW M3-l: Mehed olid üldarvestuses üheksandad, kuid võidutsesid masinaklassis EMV6.

Kõik Järvamaa rallimeeskonnad sõitsid tänavu BTR Racingu all. Neist kõige õnnetumalt läks rallipaaril Rainer Paavel ja Cārolain Kariste, kelle sõit jäi selle võistluse kõige lühemaks, kui 650 meetri järele libises nende Mitsubishi Lancer EVO9 teelt kraavi, rullus üle kapoti ja prantsatas puude otsa. Selle eest andsid korraldajad neile uhke lohutuskarika. Fännide abiga on kuu peale õnnetust kergemad vigastused taandumas ja fännide abiga suurem osa auto taastamiseks vajalikke osi koos, et rallisõitja saaks tagasi rajale.

Paide Rallyl stardijoonel tulnud 85 ralliekipaazist jõudis teise päeva õhtul finišisse 57 masinat.



Paide Rally esikolmik autasutamiseremoonial.



UUS TAIPOKSI
BAASKURSUS
ALATES 8. SEPTEMBER

TRENNID TOIMUVAD
ESMASPÄEV, KOLMAPÄEV
JA NELJAPÄEV KELL 18.30
PROOVITRENN
TASUTA!

KARJA 18, PAIDE
LISAINFO JA BRONEERIMINE: 3725583882 VÕI PAIDEMTKLUBI@GMAIL.COM
PAIDETAIPOKSIKLUBI PMT.GYM



PAIDE
VÕRKPALLIKLUBI
AVAB SELLEL HOOAJAL
MUDILASTE
PALLIRINGI

Ootame treeningule
5-6-aastaseid poisse ja tüdrukuid,
et koos tutvust teha laste sõbra PALLIGA

Treeningud toimuvad E-Piim Spordihallis
teisipäeviti ja neljapäeviti
kell 18.00-19.00

Treener Piret ootab Sind!

Palun anna teada oma soovist liituda mesilane4@gmail.com.
Kiirusta, sest kohtade arv on piiratud.

Tule liitu klubiga, mis sai pärjatud aastal 2024 Järvamaa parimaks!



PAIDE OKTOOBRILAAT

18. oktoobril 2025 kell 10-16
Paide Muusika- ja Teatrimaja parklas

MÜÜGIL
toidu- ja
tööstuskaubad,
käsitöö,
talukaubad ja
vanavara

INFO:
laadainfod@gmail.com, tel 5380 5142

30. september kell 18.00 • Paide Muusika- ja Teatrimajas

kontsert – etendus

MUUSIKA ME SEES

Paide laulu- ja tantsulaste kingitus
armastatud Arvo Pärtile



Juhendajad Monika Kirss, Malle Anton ja Krista Rikk
Sissepääs tasuta.

Pildi autor: Helen Tahir. OIGUSED KÄITLUD

ARVO PÄRT
Paide südames

Tänab!



PAIDE LINN Postimees Epiim mek JAAN MEIKUP Runda Meistrid OÜ Coop Järva ARVO PÄRTI KESKUS Paide Kirik

Järva Reumaselts ja Eesti Reumaliit kutsuvad

LUUTERVISE PÄEVALE

Kuupäev: 03.10.2025
Kellaaeg: 14:30 – 17:30
Koht: Paide Päevakeskus, Lai tn 33

Luuhõresusest ehk osteoporoosist räägib
Põhja-Eesti Regionaalhaigla reumatoloog Piia Tuvik
Ettevõtte Hortus Medicus tutvustab Incrediwear ravitektiist
tooteid, mis toetavad taastumist ja vähendavad valu.
Maima Adamson tutvustab Active LIIF geeli, mis on loodud
spetsiaalselt liigesevalu, lihaspinge ja põletiku lokaalseks
leevendamiseks.
Marco Saare massaaž 15 minutit 10 eurot

Palun eelnevalt registreerida hiljemalt 02.10.hommikuks,
kuna kohtade arv on piiratud.
Kontakt: Valli Järve, telefon +372 5560 6396
osalustasu 3 eurot

OKTOOBERFEST

PAIDE MUUSIKA- JA TEATRIMAJAS

31.OKTOOBER KELL 19:00



ANSAMBEL RÕÕMUSBÄND

Sind ootab Rõõmusbändi saksa muusika ja Paide teatri kohviku
hõrgud maitseid!

Pilet: 18 € / 15 €

Kohvikus ERIMENÜÜ

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA

PAIDE TEATRI
KOHVIK

Germán Gholami



Õpetajate päeva kontsert 15.10.25
kell 19:00
Suur Saal

PA MT
PAIDE MUUSIKA- JA
TEATRIMAJA

Paide Linnaleht
LINN SÜDAMES

Kaastööd oodatud:
linnaleht@paide.ee
Lisainfo: www.paide.ee – Paide
Linnaleht

**Palju õnne
noorimatele
linnakodanikele!**

**FRANZ
MIRON
LUKA
BRIELLE
ELIS
REBEKA
KEVIN
GRETE**

Tere tulemast!



Paide Linnavalitsus
soovib kõigile väarikas
eas pavidelastele,
kes tähistavad
sünnipäeva juulis,
augustis ja septembris

**LILLEROHKET JA
KOOGIMAGUSAT
TÄHTPÄEVA
NING RÕÕMSAT
MEELT JA
TUGE VAT
TERVIST!**